

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

4 Ekim 2011 Salı

DIŞIŞLERİ KOMİSYONU

GÖRÜŐME TUTANAKLARI

4 Ekim 2011 Salı

----0----

K O N U

	<u>Sayfa</u>
Komisyon toplantılarında tam tutanak tutulması için karar alınması	4:5
(1/379) esas no.lu tasarı (1/831) esas no.suyla Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Terörle Mücadele Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	5:11
(1/381) esas no.lu tasarı (1/834) esas no.suyla Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Irak Cumhuriyeti Hükûmeti arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	12:15
(1/442) esas no.lu tasarı (1/1010) esas no.suyla Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	15:18
(1/417) esas no.lu tasarı (1/947) esas no.suyla Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	18:20
(1/412) esas no.lu tasarı (1/934) esas n Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükûmeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	21:23
(1/453) esas no.lu Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Umman Sultanlığı Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun	23:24

Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

(1/429) esas no.lu tasarı (1/970) esas no.suyla Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Gürcistan Hükûmeti Arasında Kara Gümrük Geçiş Noktalarının Ortak Kullanımına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	24:28
(1/427) esas no.lu Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti'yle İran İslam Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	28:31
(1/450) esas no.lu Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti İle İran İslam Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	32:35
(1/287) esas no.lu Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Kapıköy ve Razi Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	35:39

İ Ç İ N D E K İ L E R

<u>İİ</u>	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:40
Aytuğ ATICI	Mersin 2:3
Osman Faruk LOĞOĞLU	Adana 3
Sinan OĞAN	Iğdır 4
Komisyon toplantılarında tam tutanak tutulması için karar alınması	4:5
Önerge	4:5
(1/379) esas no.lu tasarı (1/831) esas no.suyla Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Terörle Mücadele Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	5:11
Büyükelçi Mehmet GÜCE (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	5:6
Mustafa DEMİRER (İçişleri Bakanlığı Müsteşar	6:7

Yardımcısı)		
İçişleri Bakanlığı Temsilcisi		7
Osman Taney KORUTÜRK		7:8, 11
Osman Faruk LOĞOĞLU	Adana	8
Rıfat SAİT	İzmir	9
Osman Oktay EKŞİ	İstanbul	9
İdris BAL	Kütahya	9
Hükûmet Temsilcisi		9:10
Madde 1, 2, 3		11
Önerge		11
(1/381) esas no.lu tasarı (1/834) esas no.suyla Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Irak Cumhuriyeti Hükûmeti arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı		12:15
Hükûmet Temsilcisi		12:13, 14
İçişleri Bakanlığı Temsilcisi		13, 14
Aytuğ ATICI	Mersin	13
Sinan OĞAN	İğdır	13, 14
Osman Faruk LOĞOĞLU	Adana	14
Madde 1, 2, 3		15
İçişleri Bakanlığı Temsilcisi		15
(1/442) esas no.lu tasarı (1/1010) esas no.suyla Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı		15:18
Hükûmet Temsilcisi		16:17
Neşet AKKOÇ (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)		17
İçişleri Bakanlığı Temsilcisi		18
Madde 1, 2, 3		18
(1/417) esas no.lu tasarı (1/947) esas no.suyla Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı		18:20
Dışişleri Bakanlığı Temsilcisi		19
Neşet AKKOÇ (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)		20
Madde 1, 2, 3		20
(1/412) esas no.lu tasarı (1/934) esas n Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükûmeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı		21:23
Dışişleri Bakanlığı Temsilcisi		21
Neşet AKKOÇ (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)		21
Aytuğ ATICI	Mersin	22
Rıza Mehmet KORKMAZ (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürü)		22

Madde 1, 2, 3		23
(1/453) esas no.lu Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Umman Sultanlığı Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı		23:24
Dışışleri Bakanlığı Temsilcisi		23
Rıza Mehmet KORKMAZ (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürü)		23
Madde 1, 2, 3		24
(1/429) esas no.lu tasarı (1/970) esas no.suyla Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Gürcistan Hükûmeti Arasında Kara Gümrük Geçiş Noktalarının Ortak Kullanımına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı		24:28
Dışışleri Bakanlığı Temsilcisi		25
Rıza Mehmet KORKMAZ (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürü)		25:26
Aytuğ ATICI	Mersin	26:27
Gönül Bekin ŞAHKULUBEY	Mardin	27
Sinan OĞAN	Iğdır	27:28
Madde 1, 2, 3		28
(1/427) esas no.lu Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti'yle İran İslam Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı		28:31
Dışışleri Bakanlığı Temsilcisi		29:30
Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Temsilcisi		30, 30:31
Sinan OĞAN	Iğdır	30
Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Genel Müdürü		31
Madde 1, 2, 3		31
(1/450) esas no.lu Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı		32:35
Dışışleri Bakanlığı Temsilcisi		32:33
Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Temsilcisi		33, 33:34
Sinan OĞAN	Iğdır	33
Aytuğ ATICI	Mersin	34
Madde 1, 2, 3		34
(1/287) esas no.lu Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Kapıköy ve Razi Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı		35:39
Dışışleri Bakanlığı Temsilcisi		35
Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Temsilcisi		35, 36, 38

Osman Aşkın BAK	İstanbul	36, 37
Sinan OĞAN	Iğdır	36:37
Rifat SAİT	İzmir	38
Madde 1, 2, 3		39
Aytuğ ATICI	Mersin	39

Açılma Saati: 16.07

Kapanma Saati: 18.07

BİRİNCİ OTURUM

4 Ekim 2011 Salı

Açılma Saati: 16.07

BAŞKAN: Volkan BOZKIR (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Muhammed ÇETİN (İstanbul)

SÖZCÜ: Osman Aşkın BAK (İstanbul)

KÂTİP: Gönül BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun sayın üyeleri, değerli bürokratlarımız, saygıdeğer basın mensupları; Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışışleri Komisyonunun 24'üncü Yasama Dönemi 2'nci Yasama Yılı 1'inci Toplantısına hoş geldiniz diyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye, günümüzün küreselleşen dünyasında bölgesinde ve dünyada barış ve refah üzerine kurulu, istikrarlı, iş birliğine dayalı ve beşeri kalkınmayı sağlayacak bir ortamın yaratılmasını amaçlamaktadır. Bu doğrultuda demokratik, laik ve hukukun üstünlüğüne dayalı siyasal sistemi, dinamik ve güçlü ekonomisi ve çağdaşlığı kültürel kimliğiyle bağdaştıran geleneğiyle kendi bölgesinde ve ötesinde güvenlik ve istikrar üreten bir dış politikayı esas almaktadır. Uluslararası ilişkilerin içinde bulunduğu kırılgan ortamda demokratikleşme, çoğulculuk, sürdürülebilir kalkınma, insani gelişme, kültürler arasında karşılıklı anlayış, uyum ve hoşgörünün tesisi gibi konular önem ve öncelik kazanmış bulunmaktadır.

Türkiye'nin dünyada ve özellikle yakın çevresinde iyi ilişkiler ve iş birliğinin geliştirilmesi, barışın kurulması ve korunması, istikrar ve refahın artırılması doğrultusundaki çok boyutlu, hedef odaklı, sağduyulu ve insancıl gayretleri ayrı bir önem ve ağırlık taşır hâle gelmiştir. Özellikle Türkiye'yi çevreleyen bölgelerdeki gelişmeler, ülkemiz için belirgin riskler ve yeni sınamalar doğururken Türkiye'nin izleyeceği politika ve atacağı adımların önem ve değerini de daha çok arttırmış bulunmaktadır. Bu ortamda Türkiye Büyük Millet Meclisine ve Türkiye'deki tüm ilgili kurumlarımıza, ülkemizin dış politikası ve dış ilişkilerinin belirlenmesi, yürütülmesi ve denetlenmesinde önemli bir rol ve sorumluluk düşmektedir. Bu açıdan Türkiye'nin dış politika gündeminin giderek ağırlaştığı, büyük önem ve öncelik kazandığı bu dönemde Dışışleri Komisyonumuza da önemli görev ve sorumluluklar düşmektedir. Komisyonumuzun gündemindeki konuları her zamanki gibi dış politikanın bir millî politika olduğu ilkesi doğrultusunda ve yine büyük bir uyum içinde çalışarak etkin ve verimli bir şekilde ele alacağı ve sonuçlandıracağına eminim.

Komisyonumuzun değerli üyelerinin sahip oldukları engin bilgi ve tecrübe birikimleri bizlere bu çalışmalarımızda büyük katkı sağlayacaktır.

Değerli üyelerimiz, yeni yasama dönemine komisyonumuz yoğun bir çalışma temposuyla başlamaktadır. Komisyonumuzun gündeminde, gerek geçen dönemde komisyonumuz gündemindeyken görüşülememiş için kadük olmuş gerek Genel Kurula gönderilmiş iken kadük hâle gelmiş ve bu dönemde tekrar komisyonumuza sevk yapılmış çok sayıda uluslararası anlaşmaya ilişkin kanun tasarısı bulunmaktadır. Bunlara yeni imzalanmış ve komisyonumuza sevk edilmiş kanun tasarıları da ilave olmuştur. Bu itibarla, bu hafta üç gün çalışarak öncelik taşıyan otuz kadar kanun tasarısını ele almayı planlıyoruz. Bunun akabinde de bize sevk edilen listede 180 civarında görüşmemiz gereken kanun tasarısı bulunmaktadır. Bu da sizlere ne tür bir tempo içinde olacağımızın fikrini verecektir.

Bu kanun tasarılarına ilişkin çalışmaların yanı sıra belli başlı diğer ülkelerin dış işleri komisyonlarıyla yakın temas hâlinde olmayı ve iyi bir iş birliği ve diyalog ortamı geliştirmeyi amaçlıyoruz. Bu konudaki çalışmalarımız da başlamış bulunmaktadır. Geleneksel olarak Dışişleri Komisyonumuzun daha önceki uyguladığı gibi ilk dış seyahatimizi de Dışişleri Komisyonu olarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne yapmayı planlıyoruz. 23-25 Ekim tarihlerinde, Dışişleri Komisyonumuz olarak, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni ziyaret edeceğiz. Bunun yanı sıra zaman zaman komisyonumuzun ilgi alanına giren konularda ülkemizin ilgili kurumlarından ve yurt dışından yetkililerin davet edilerek komisyonumuzun bilgilendirilmesi yönünde de çalışmalarımız başlatılmış bulunmaktadır. Bu uygulamanın ilk örneği olarak yarın, 5 Ekim Çarşamba günü, KKTC Dışişleri Bakanı Sayın Hüseyin Özgörgün komisyonumuza gelerek KKTC'deki son gelişmeler ve toplumlar arası görüşmelerdeki gelişmelere ilişkin bilgi verecektir. Keza, Dışişleri Komisyonu olarak da böyle bir ortamda kendisini ağırlamaktan büyük bir memnuniyet duyacağız.

Sayın üyelerimiz, bu duygu ve düşüncelerle komisyonumuzun 24'üncü Dönem 2'nci Yasama Yılı toplantılarını başlatırken çalışmalarımızın sayın üyelerimiz, Parlamentomuz ve milletimiz için hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Komisyon toplantısına geçileceği cihetle, şayet sayın üyelerimizden söz almak isteyen yoksa basınımıza teşekkür etmek istiyorum. Söz almak isteyen varsa da platformu vermeye amadeyim.

Buyurun Sayın Milletvekilim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çok teşekkür ediyorum sunuş konuşmanız için. Verimli bir dönem diliyorum.

Sizin de buyurduğunuz gibi yoğun bir tempo bizi bekliyor. Tabii ki sadece Dışişleri Komisyonu toplantıları değil, milletvekili arkadaşlarımızın yasamayla ilgili pek çok görevleri de olacaktır. Birkaç günlük gözlemimi aktarmak istiyorum bir önemli konuda. Evrakların biraz daha

erken gelmesi gerektiğini müşahade ettim. Mesela dün masamın üzerinde yaklaşık 100 sayfalık bir şey buldum ki bunların büyük bir çoğunluğu daha önceden sizin de dediğiniz gibi kadük hâle gelmiş, çok önceden gönderilebilecek evraklardı, o yüzden sekreteryanın bu konuda uyarılmasını rica ediyorum. Sizin haftalık programlarınızı içeren e-mailler bize geliyor. Ben o e-maillerden, örneğin yarın toplantı olabileceğini sezinledim ve bugün, yarım saat öncesine kadar sekreterliğimizden yarın toplantı olup olmayacağı konusunda bilgi alamadım. Az önce bir yazı geldi ve ben buradayken yarın toplantı olacağı söylendi ve gündemini de henüz ben bilemiyorum. Bir yerde bir aksaklık var. Diğer milletvekili arkadaşlarımla haberleri varsa bilemiyorum. Bugün 4 Ekim ve 4 Ekim tarihli bir yazı geliyor bugün görüşülmek üzere. Bu konuda hassasiyet gösterdiğimizi arz etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Atıcı.

Öncelikle şu hususu belirtmek istiyorum. Meclisin 1 Ekimde çalışmalarına başlaması nedeniyle hukuken bir mecburiyet vardı. 1 Ekimden önce herhangi bir gündem veyahut yazı gönderememe durumuyla karşılaştık. Sizin haklı olarak dile getirdiğiniz bu husus, 1 Ekimdeki Meclisin açılmasını beklememiz ve Meclis Başkanından bize havaelerin resmen ilk toplantı yapıldıktan sonra yapılabilmesinden kaynaklandı. Bunun gelecekte kesinlikle böyle olmayacağından emin olabilirsiniz. Cumartesi günü öğleden sonra ben yazıları sevk ettim. Belki sekreteriyalar arasında bir sıkıntı olmuş olabilir. Bunun da giderilmesi için el birliğiyle çaba sarf etmemiz lazım. Değerli üyelerimizin hiçbir bilgi eksikliğiyle toplantıya gelmemesi temel amacımız. Bu gecikme veyahut koordinasyonsuzluktan dolayı da ben şahsen sekreteryam adına özür diliyorum. Bunun tekrarlanmayacağına da emin olabilirsiniz.

Buyurun Sayın Loğoğlu.

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, ben de Dışişleri Komisyonu çalışmalarının verimli ve etkili geçmesini diliyorum.

Usul hakkında bir noktaya kısaca değineceğim. Oturma düzeni konusunda bir sıkıntı var. Yani masa etrafında herhâlde öncelikle üyelerin oturması gerekir diye düşünüyorum. Herhâlde bundan sonraki toplantılarda bu konu halledilecektir, eminim. Çünkü titizliğinizi biliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Büyükelçi Loğoğlu, bu konuda maalesef toplantı salonumuz yetersiz, yani büyük salonlardan biri olmasına rağmen. Masada oturan, milletvekillerimiz dışındaki 2 kişinin bir tanesi toplantının zabıtlarını tutan hanımefendi, biri de Hükûmet temsilcisi olarak Sayın Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı. Onun dışındaki bütün yerlerde milletvekillerimiz oturuyor ve bunun tedbirini de alacağız. Belki ilerideki toplantılarda bu kadar kalabalık bir katılım da olmayabilir ama benim arzum 26 kişiyle bu toplantıları yapmak. Ümit ediyorum ki aynı kalabalıkta devam ederiz.

Başka söz almak isteyen var mı?

Buyurun.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şimdi, yoğun bir önümüzde gündem maddesi var ve Dışişleri Komisyonumuzu esas olarak ilgilendiren maddelerle beraber bir dâli komisyonlardan görüş alınması gereken hususlar var. Bugün de eğer Meclisimizin pratik olarak ilk iş günü ise bizim bu görüşeceğimiz konularda dâli komisyonların görüşü alındı mı acaba?

BAŞKAN – Tali komisyonlara aktarıldı.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Tali komisyonlar daha yeni göreve başladılar, bununla beraber.

BAŞKAN – Hayır.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Şimdi, İçişleri Komisyonu diyor, diğer komisyonlar diyor.

BAŞKAN – Sessiz kalma prosedürüyle bugünkü toplantıyı yapabilir hâle geldik. Ben, İçişleri Komisyonu Başkanımızla biraz önce konuştum. Bir görüş bildirmeyeceklerini ifade ettiler. O nedenle görüşebiliyoruz. İkazınız için teşekkür ediyorum.

Başka bir söz almak isteyen sayın üyemiz yoksa toplantıya başlayabiliriz. Basın mensubu arkadaşlarımız ayrıldılar.

Toplantı yeter sayımız var. Dışişleri Komisyonunun 24'üncü Yasama Dönemi 2'nci Yasama Yılı 1'inci Toplantısını açıyorum.

1'inci gündem maddesi komisyon toplantılarında tam tutanak tutulması için karar alınması. Toplantımızın gündeminde 10 tane uluslararası anlaşma bulunuyor bugün. İlk iki sırada yer alan uluslararası anlaşmalar Irak ile ilgili olup ülkemizin gündemini de yakından ilgilendiren terörizm ve güvenlik konularına ilişkindir. Irak ile yapılan bu anlaşmalardan sonra sırasıyla Brezilya, Ürdün ve Umman ile gümrük konularındaki anlaşmaları ele alacağız. Bu anlaşmalardan sonra Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezi ile ilgili sözleşme gündemimizde yer alıyor. Bu anlaşmanın onay sürecinin tamamlanması, merkezin karar alma süreçlerinde ülkemizin etkin olabilmesi için özel bir önemi haizdir. Diğer uluslararası anlaşmalarımız da yine gümrük konularına ilişkindir. Gürcistan ve İran'la yapılan sınır kapılarına ilişkin anlaşmaları da bugün komisyonumuzda görüşmeyi planlıyoruz. Bu anlaşmaların görüşülmesine geçmeden önce İç Tüzük'ün 33'üncü maddesi uyarınca komisyon toplantılarında tam tutanak tutulabilmesi için karar almamız gerekiyor.

İç Tüzük'ün 33'üncü maddesi uyarınca 24'üncü Yasama Dönemi 2'nci Yasama Yılı'nda komisyon toplantılarında tam tutanak tutulmasına ilişkin önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

İç Tüzük'ün 33'üncü maddesi uyarınca komisyon toplantılarında tam tutanak tutulması hususunda gereğini arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır
Dışışleri Komisyonu Başkanı
İstanbul

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Teşekkür ediyorum.
Toplantılarımızda tam tutanak tutulacaktır.

Sayın üyelerimiz müsaade ederseniz, gündemin uluslararası anlaşmalarla ilgili kısmına geçmek istiyorum.

2'nci gündem maddesi Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Terörle Mücadele Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'dır. (1/379) esas numaralı Tasarı'nın dağıtımı 1 Ekim 2011 günü yapılmıştı. Tasarı 23'üncü Yasama Döneminde (1/831) esas numaralı olarak Dışışleri Komisyonuna havale edilmiş, tasarı ve ekli anlaşmanın, komisyonun 3 Mart 2011 tarihli 23'üncü Toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı temsilcilerinin de katılımıyla görüşüldüğünü, sizlere de gündemle birlikte dağıtılan geçmiş dönem komisyon raporundan anlıyoruz.

Tasarı komisyondan geçmekle birlikte Genel Kurulda görüşülemediği için kadük olmuştur. Anlaşma incelendiğinde Türkiye ile Irak arasında terörle mücadele alanında iş birliğine yönelik somut sonuçlar alınmasının amaçlandığını görmek mümkündür. Geçmiş dönem komisyon raporu incelendiğinde sıcak takip hakkının anlaşmada bulunmamasından dolayı CHP komisyon üyeleri Şükrü Mustafa Elekdağ, Onur Öymen ve Hüseyin Pazarcı'nın muhalefet şerhlerini görmek mümkündür. Anlaşmanın uygulanmasıyla doğrudan ilgili merciin İçişleri Bakanlığı olduğu anlaşmanın 5'inci maddesinde görülebilmektedir. Bununla birlikte Dışışleri Komisyonu toplantılarında Hükûmeti Dışışleri Bakanlığı görevlileri temsil etmektedir.

Bu çerçevede anlaşmayla ilgili olarak ilk sözü Dışışleri Bakanlığı temsilcisi Müsteşar Yardımcısı Büyükelçi Mehmet Güce'ye veriyorum.

Buyurunuz.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI BÜYÜKELÇİ MEHMET GÜCE – Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışışleri Komisyonunun sayın üyeleri; öncelikle şahsım ve burada hazır bulunan diğer bakanlık, kurum ve kuruluşların temsilcileri adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bugün daha önce Türkiye Büyük Millet Meclisine onay işlemleri tekemmül ettirilmek üzere sunulmuş olan anlaşma, sözleşme ve diğer belgelerin gündem sırasına göre zatîalinizin yönlendirmesi çerçevesinde ele alınması kapsamında sizlere gerekli bilgileri sunmak ve olabilecek sorularınızı yanıtlandırmak üzere buradayız. İlk olarak ele alınan Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Terörle Mücadele Anlaşması 15 Ekim 2009 tarihinde Bağdat'ta İçişleri Bakanımız Sayın Beşir Atalay ve Irak İçişleri Bakanı Cevat El Bolani tarafından imzalanmıştır.

Günümüzde ülkelerin terörizmle tek başlarına mücadelede başarı sağlamaları mümkün değildir. Bu çerçevede Türkiye, terörizmle mücadele alanında gerek ikili seviyede gerek bölgesel ve uluslararası örgütlerdeki iş birliğinin artırılmasının gerekli ve yararlı olduğu görüşündedir. Söz konusu anlaşma Türkiye ile Irak arasında terör örgütlerinin bir ülkenin topraklarında diğer ülkeye karşı varlığı, eleman toplama, eğitim, planlama, teröre teşvik ve terör gibi eylemlerine son verilmesi, bunların engellenmesi, terör örgütlerine finans ve lojistik destek sağlanmasının sona erdirilmesi ve yasaklanması, terör örgütlerinin propagandasına izin verilmemesi, terör örgütü bağlantılı kişilerin resmî kuruluşların ve siyasi kurumlar ile ilişkilerinin engellenmesi, terör örgütü mensuplarının yargıya ya da iade et ilkesi çerçevesinde adalet önüne çıkarılması, terör örgütleri ve aranan teröristler hakkında atılacak temas noktaları aracılığıyla bilgi değişimi gerçekleştirilmesi konularında iş birliğini öngörmektedir. Anlaşma çerçevesinde altı ayda bir değişimli olarak anlaşma hükümlerinin uygulanmasını teminen iki ülke İçişleri Bakanları eş başkanlığında bir koordinasyon kurulunun kurulması öngörülmektedir. Söz konusu anlaşmayla terörle mücadele alanında Türkiye ile Irak arasındaki iş birliğinin somut sonuçlar alınmasına yönelik olarak geliştirilmesini bekliyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Büyükelçi.

Müsaade ederseniz İçişleri Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün de anlaşmayla ilgili açıklamalarını dinleyelim.

İçişleri Bakanlığından Sayın Vali, Müsteşar Yardımcısı Mustafa Demirer'e sözü veriyorum.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MUSTAFA DEMİRER – Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dışişleri Komisyonunun Sayın Başkanı, kıymetli, değerli üyelerimiz; Sayın Büyükelçimizin ve Başkanımızın belirttikleri üzere ben de gündem maddeleriyle alakalı olarak sizlere bilgi vermek, sorularınıza cevap verebilmek üzere Bakanlığımız Dışilişkiler ve AB Daire Başkanı, Strateji Geliştirme Başkanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğümüzden arkadaşlarımla beraber huzurlarınızda bulunuyorum. Sözlerime başlamadan önce hepinizi saygıyla selamlarım.

Esasen Dışişleri Bakanlığımızın temsilcisi, Değerli Büyükelçimiz gündemimizin bu ilk maddesi ve hatta ondan sonraki 2'nci maddesi birbirine benzer konuları, Irak'la yapılan anlaşmaları düzenliyor. O hususlarda gerekli açıklamayı yapmış olduk. Ancak söz verdiğiniz için ben de bir iki satır bir şey arz etmek istiyorum. Günümüzde suçlar organize hâle gelip sınıraşan suçlar şeklini aldığı için terörle mücadelede uluslararası iş birliği çok büyük bir önem arz etmektedir. Bunu sizlere izah etmeyi fazladan bir şey addederim. Bunlar sizlerin bilmediğiniz işler değil. Bu komisyonda bulunan bütün Başkanımız ve üyelerimiz konuyla yakından ilgilidirler. Esasen ülkemiz için en önemli problemlerden birisi de terör konusu ve bu terör konusunda Irak çok önemli bir ülke, çünkü PKK ve

KONGRA-GEL terör örgütünün temel barınma ve üslenme alanı bu Irak toprakları içerisinde bulunuyor.

İşte, bu sebeple, bahsedildiği üzere 15 Ekim 2009 tarihinde Bağdat'ta Hükûmetimizle Irak Cumhuriyeti Hükûmetleri arasında, hem güvenlik iş birliği anlaşması ve hem de terörle mücadele anlaşmaları imzalanmıştır.

Esasen Bakanlığımız ve Bakanlığımıza bağlı güvenlik kuvvetlerimiz bu hususlarda gerekli gayret ve terörle mücadele, diğer suçların önlenmesi konusunda hassas davrandıkları için, bugüne kadar bu anlaşmalar ve bu anlaşmalara benzer 59 ülke ile 99 güvenlik iş birliği anlaşması imzalanmış, 39 ülke ile de buna benzer anlaşmalar yapılabilmesi için müzakereler sürdürülmektedir.

Şimdilik benim Komisyonumuza arz edebileceklerim bunlardan ibarettir.

Tekrar hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Valim.

Emniyet Genel Müdürlüğü söz alacak mı, yoksa sizin açıklamanız orayı da kapsıyor mu?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Esasen bu yaptığımız açıklama, bahsettiğim şekliyle bütün teşkilatımızı, biraz evvel burada mevcut olduklarını bahsettiğim bürokratlarımızı ilgilendiriyor, ama tabii arzu ederlerse...

BAŞKAN – Soru olursa o zaman bakarız.

Çok teşekkür ediyorum.

Söz almak isteyen veya soru sormak isteyen komisyon üyelerimiz varsa sözü vermek istiyorum.

Sayın Büyükelçi Korutürk...

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonunun değerli üyeleri, çok değerli bürokratlarımız; burada önce bir soru soracağım, daha sonra da bir hususu belirteceğim Cumhuriyet Halk Partisinden Komisyona katılan üyeler adına.

Soracağım soru şu: Bu yapılmış olan anlaşma Irak merkezî Hükûmetiyle yapılıyor, Irak Federal Anayasası'nın öngördüğü hükümler merkezî Hükûmetle yapılan anlaşmanın Irak Federal Anayasası'nda Kürdistan bölgesel yönetimi olarak geçen yerel yönetimi de bağlayıp bağlamadığını sormak istiyorum.

Ben daha önce bir dönem Türkiye'nin Irak özel temsilciliğini yaptım, o sırada da bizim en büyük sıkıntımız bu iki birim arasında bir birbirine top atma şeklinde niteleyebileceğim, ama yapılmış olan anlaşmaları -o zaman bu şekilde bir ikili anlaşma mevcut değildi, fakat mutabakat muhtıraları mevcuttu- o mutabakat muhtıralarını uygulamamaları şeklinde veyahut da uygulamayı atmaları şeklinde bir tatbikatla karşılaşmıştık. Bu bugün için geçerli midir değil midir o konuda bir soru sormak istiyorum.

Sorundan sonra da söylemek istediğim şu: Geçen defa sizin de açış konuşmanızda Sayın Başkan, belirttiğiniz gibi Cumhuriyet Halk Partisinin o dönemdeki, 23'üncü Dönemdeki Dışışleri Komisyonu üyeleri, buraya sıcak takip maddesi içermediği için bir muhalefet şerhi koymuşlar. Bu eksiklik bugün devam ediyor. O muhalefet şerhinin içerisinde Adalet ve Kalkınma Partisi yönetiminin bu anlaşmaya bu metni, bu maddeyi dercettirememesini bir başarısızlık olarak kaydetmişler. O zamandan bu zamana daha ileri bir başarı sağlanamadığı anlaşılıyor. Dolayısıyla, biz de Cumhuriyet Halk Partisi üyeleri olarak aynı muhalefet şerhini, aynı ifadelerle koymak istiyoruz, bir de onu belirtmek istiyordum.

Şimdi sorunun cevabını alabilirsem mutlu olacağım.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İzin verirseniz, bütün üyelerimiz konuşmalarını yapsınlar, sorularını sorsunlar, Hükûmet temsilcisi ve İçişleri Bakanlığımız bilahare cevap versin, belki zaman olarak da daha iyi olur.

Başka söz almak isteyen sayın üyemiz var mı acaba?

Buyurun Sayın Loğoğlu.

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Yarın, yanılmıyorsa Medis Genel Kurulunda Sınır Ötesi Harekât Tezkeresi'nin uzatılması konusu görüşülecek. Bugün bu komisyonda Irak'ta terörizmle mücadele alanında imzalanan anlaşmayı görüşüyoruz. Ben burada bir çelişki hissediyorum.

BAŞKAN – Çelişki değil bilinçli yapılmış bir karar.

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Öyle mi diyorsunuz?

Yani bu anlaşma tam olarak yapılmış olsaydı, içinde sıcak takip ilkesi de dercedilmiş olsaydı, belki tezkereyle ilgili tartışmalar -yarın göreceğiz- bu kadar zor olmayabilirdi.

Şunu demek istiyorum: Sayın Vali belirttiler, çok sayıda ülkeyle anlaşmalar imzalamışız, ikili anlaşmalar imzalamışız. Bunların neticesinde ne sağlanmışır terörizmle mücadele bağlamında, ben onu pek göremiyorum. Özellikle Irak bakımından bu imzalanan anlaşmaların pek bir sonuç vermediği gibi bir izlenim içindeyim, ama Dışışleri Komisyonunun görevi de bu anlaşma metni üzerinde görüşmelerini tamamlayıp bunu yasalasmaı için Meclise sunmak, ama gerçek bu kadar imzaladığımız anlaşmaya rağmen Türkiye'nin terör derdi bitmiyor, bunun bir ana nedeni de bu Türkiye'deki terör örgütlerine, PKK'dan başlayarak, ülkemiz dışından gelen, bütün bu anlaşmalara rağmen gelen destek ve yardımlardır. Bu konuya dikkatinizi çekiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Loğoğlu.

Başka söz almak isteyen sayın üyemiz var mı?

Buyurun.

RIFAT SAİT (İzmir) – Sayın Başkanım, şu anda aramızda bulunan milletvekili haricindeki bürokratların bir listesi de elimize ulaşabilirse memnun oluruz.

BAŞKAN – Evet.

Sayın Ekşi söz almak istiyordu.

Buyurun.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Bir tek sorum var Sayın Başkan, yanıtlanırsa mutlu olacağım.

1926 tarihli anlaşma, Irak ve Türkiye arasındaki anlaşma bu kanun tasarısında ifade edilen şekliyle hâlen yürürlüktedir. Bu anlaşmadan herhangi bir şekilde uygulamada yararlanabiliyor muyuz? Bu konuda bilgi alabilirsem mutlu olacağım.

BAŞKAN – Başka söz almak isteyen sayın üyemiz var mı?

Buyurun Sayın Bal.

İDRİS BAL (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım ve değerli misafirler; öncelikle tabii ki sıcak takip ve bunun gibi daha etkin mücadeleyi mümkün kılacak maddeleri hepimiz diliyoruz, ama malumdur ki iki taraf arasındaki bir müzakere sonucunda belirli anlaşmaya, belirli prensiplere erişilebiliyor, ama tabii ki bu hakikaten hepimizin dileğidir ve zaten hepimizin dileği, bu aslında partiler ötesi olan, siyasi görüşler ötesi olan bu terör meselesini halletmektir.

Diğer taraftan tabii ki Irak'ın ciddi sorunları var değerli arkadaşlar. Yani teorik olarak bakıldığında bir devletin unsurları olan ülke, halk, iktidar olması gerekir, ama Irak ne kadar kendi topraklarında iktidar ve var olan Anayasa ve diğer kurallar ne kadar geçerli, biz bunun tam da böyle olmadığını terör örgütünün Kuzey Irak'taki yapılanmasından çok iyi görüyoruz. Güya oralar Irak'ın toprağı ama oralarda hâkim olamıyor. Dolayısıyla, normal şartlarda hukuksal olarak tabii ki merkezle yaptığımız anlaşmaların geçerli olması lazım, zira federal devletlerde teorik olarak dış ilişkileri merkez, federasyon yürütür, ama Irak'ın özel bir durumu var, yani bunu da göz ardı etmemek gerekiyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Başka söz almak isteyen sayın üyemiz var mı? Yok.

O takdirde sözü Hükûmet temsilcisi Büyükelçi Gücük'e vermek istiyorum. Sayın milletvekillerimizin dile getirdikleri hususlar, sordukları sorularla ilgili olarak görüşlerinizi dinlemek istiyoruz.

HÜKÛMET TEMSİLCİSİ – Evet, Sayın Başkan, görülebildiği kadarıyla iki spesifik soru soruldu.

Birincisi, Sayın Korutürk'ün bu imzalanan anlaşmanın, merkezî Hükûmet tarafından imzalanan anlaşmanın Kuzey Irak'ı da uygulama itibarıyla kapsayıp kapsamayacağı konusu. Anlaşmada aksine bir hüküm yer almıyor ve de genel uluslararası hukuk kuralları çerçevesinde de bunun o şekilde kabul edilmesi gerekiyor. Yani bu anlaşma Irak'ın uygulama alanı itibarıyla tümünü kapsayan bir anlaşma olarak kabul edilmeli. Tabii Irak'ın içinde bulunduğu özel koşullar çerçevesinde bunun uygulamaya nasıl yansıtacağı konusu ise anlaşmanın izlenmesine bağlı bir husus. Nitekim zaten anlaşma çerçevesinde de altı ayda bir değişimli olarak iki ülke İçişleri Bakanlığı eş başkanlığında bir koordinasyon mekanizması da tesis edilmiş bulunuyor ve nihai tahlilde bu anlaşmaya uymak Irak Hükûmetinin uluslararası yükümlülükleri tahtında değerlendirilmesi gereken bir husustur diye düşünüyorum

İkincisi, Sayın Ekşi tarafından dile getirilen 1926. Bu 1926 Anlaşması bir dostluk ve işbirliği anlaşması. Genel hükümleri itibarıyla bir anlaşma, Türkiye ile Irak arasındaki ilişkilerin ruhunu ve lafzını tanımlayan genel nitelikte bir anlaşma. Hani bundan yararlanılıp yararlanılmadığı hususunu, bunu spesifik alanlara indirgemek tabiatıyla anlaşmanın niteliği itibarıyla mümkün değil, ancak iyi komşuluk ve dostluk ilişkileri, zaten başta komşuları olmak üzere “Yurtta sulh, cihanda sulh.” ilkesi çerçevesinde Türkiye'nin izlediği temel dış politika ilke ve prensibini oluşturuyor, onu o çerçevede mütalaa etmek gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Büyükelçi, ben bir şey ilave etmek istiyorum. Sayın Büyükelçi Korutürk'ün daha önceki toplantılarda CHP temsilcileri tarafından konulan bir meşruhatla ilgili olarak bunu devam ettirdiklerini belirttiler, o da sıcak takip konusu. Sıcak takip konusu anlaşmada yer almamakla birlikte, uluslararası hukukun verdiği imkânlarla sıcak takip hakkının devam ettiğini söyleyebilir miyiz?

HÜKÛMET TEMSİLCİSİ – Tabii, uluslararası hukukun genel prensip ve ilkeleri çerçevesinde değerlendirildiğini bunu söylememiz mümkün, ancak bu anlaşmada ayrı bir madde şeklinde yer almıyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Müsaade ediyorsanız tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin tamamlandığını ilan ediyorum.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE IRAK CUMHURİYETİ ARASINDA TERÖRLE MÜCADELE ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 15 Ekim 2009 tarihinde Bağdat'ta imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Terörle Mücadele Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Tasarının 1'inci maddesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Tasarının 1'inci maddesi kabul edilmiştir.

Tasarının 2'nci maddesini okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Tasarının 2'nci maddesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 3'üncü maddesini okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Tasarının 3'üncü maddesi kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Oylamadan önce usul hakkında bir şey sorabilir miyim Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Buyurun.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Az önce bahsettiğim muhalefet şerhini aynen muhafaza ettiğimizi söyleyeyim, usul olarak bunu okumam gerekir mi, yoksa buradaki şerhi aynen alabilir misiniz?

BAŞKAN – Arkadaşımın uyarısı çerçevesinde imzalı olarak tekrar vermeniz gerekiyor.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Peki, o şekilde yaparız, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Komisyon Raporu için özel sözcüler atanabilmesi amacıyla hazırlanan önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/379) esas numaralı kanun tasarısının komisyon raporu üzerinde Samsun Milletvekili Akif Çağatay Kılıç ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

Dışişleri Komisyonu Başkanı

İstanbul

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon Raporu'na muhalefet şerhi koymak isteyen sayın üyelerimizin, bugün akşam saatlerinden önce Komisyonumuz sekretaryasına bırakmalarını özellikle istirham ediyorum.

Müsaade ederseniz gündemin 3'üncü maddesine geçiyorum.

Gündemin 3'üncü maddesi Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Irak Cumhuriyeti Hükûmeti arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/381) esas numaralı tasarının dağıtımı 1 Ekim 2011 günü yapılmıştı. Tasarı 23'üncü Yasama Dönemi'nde (1/834) esas numaralı olarak Dışışleri Komisyonuna havale edilmiş, geçmiş dönem komisyon raporu incelendiğinde tasarı ve ekli anlaşmanın az önce görüşülen tasarı gibi Komisyonun 3 Mart 2011 tarihli 23'üncü toplantısında, Dışışleri Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı temsilcilerinin de katılımıyla görüşüldüğünü görmek mümkündür.

Anlaşmayla iki ülke arasında uluslararası örgütlü suç eylemleri, uyuşturucu ve psikotrop maddelerin üretimi ve bunların üretiminde kullanılan temel kimyasal maddelerin yasa dışı ticareti, akaryakıt kaçakçılığı, para, resmî belge, değerli kâğıtların sahteciliği, yasa dışı silah, patlayıcı madde, kimyasal ve diğer tehlikeli madde üretimi ve bu tür maddelerin kaçakçılığı, tarihî, kültürel eser kaçakçılığı, kara paranın aklanması, yasa dışı göç, insan ticareti, çocukların istismarı ve bilişim suçlarıyla mücadele alanlarında iş birliği yapılması öngörülmektedir.

23'üncü Yasama Dönemi'nde tasarı komisyonda oybirliğiyle benimsenmiştir. Anlaşmanın uygulanmasıyla doğrudan ilgili mercinin İçişleri Bakanlığı olduğu anlaşmanın 14'üncü maddesinde görülebilmektedir, ancak 1'inci maddedeki arz ettiğim çerçevede yine sözü ilk önce Hükûmet temsilci sıfatıyla Dışışleri Bakanlığına veriyorum.

Buyurun Sayın Büyükelçi Gücük.

HÜKÛMET TEMSİLCİSİ – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Anlaşma, 15 Ekim 2009 tarihinde Bağdat'ta İçişleri Bakanımız Sayın Beşir Atalay ve Irak İçişleri Bakanı Cevad El Bolani tarafından imzalanmıştır. Az önce Sayın Valimin de dile getirdiği üzere bu anlaşma gündemin ilk sırasında ele alınan anlaşmayla birbirini tamamlayıcı bir nitelik arz etmektedir.

Türkiye terörizm ve örgütlü suçlarla mücadele alanında, gerek ikili seviyede gerek bölgesel ve uluslararası örgütlerdeki iş birliğinin artırılmasının gerekli ve yararlı olduğu görüşündedir ve bu anlayıştan hareketle bugüne değin 70'ten fazla ülkeyle güvenlik alanında iş birliğini öngören anlaşma ve protokoller imzalanmıştır.

Az önce anlaşmanın kapsadığı alanların ayrıntılarıyla bir dökümünü aktardınız, o yüzden ona tekrar dönmüyorum. İşbirliği Anlaşması ayrıca yukarıda bahse konu daha önce dile getirilen suçlar ve suçlara karşı kişilerle ilgili gerekli tedbirlerin alınması, bilgi değişiminde bulunulması, yardımlaşma, ortak çalışmalar düzenlenmesi, deneyim aktarımında bulunulması, eğitim programları düzenlenmesi gibi hususları da içeriyor.

Söz konusu anlaşmayla yılda bir defa bir ortak komisyonun kurulması ve eşgüdümün verimli bir şekilde yürütülmesi için karşılıklı irtibat noktalarının da üç ay içinde belirlenmesini öngörüyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Büyükelçim.

Şimdi, İçişleri Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün görüşü için İçişleri Bakanlığımız temsilcisi Sayın Vali Mustafa Demirer'e söz veriyorum.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, Sayın Büyükelçimizin yapmış olduğu açıklamalar ve ondan evvel sizin konuyla alakalı vermiş olduğunuz bilgi anlaşma hususunda gerekli her şeyi söylüyor, ben de sonuç olarak şunu ifade etmek isterim ki bu Güvenlik İşbirliği Anlaşması ve Terörle Mücadele Anlaşması'yla Türkiye Irak arasında yürütülmekte olan güvenlik iş birliği faaliyetleri inşallah daha da geliştirilmiş olacaktır, bu anlaşmalar bize bu imkânı sağlayacaktır.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen veya soru sormak isteyen komisyon üyelerimiz varsa söz vermeyi arzu ediyorum.

Buyurunuz efendim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Görebildiğim kadarıyla 15 Ekim 2009 tarihinde yapılan bir anlaşma, tam iki sene geçmiş üzerinden ve üç ay içerisinde bir komisyon kurulur gibi ya da birileri belirlenir gibi bir ifade kullanıldı. Bu normal midir? Ben bilmediğim için soruyorum, yani iki sene önce bir anlaşma imzalıyor İçişleri Bakanımız ve biz iki sene sonra ancak bunu görüşüyoruz, Mediste ne zaman görüşüleceği de belli değil. Yani genel şey bu mudur?

BAŞKAN – Dışişleri Komisyonumuzun bu sene daha yoğun çalışmasının gerekçelerinden bir tanesi de bu Sayın Milletvekilim. Benim tempoma ümit ediyorum ki herkes katılacaktır, haftada gerekirse birkaç kere toplanarak bu bahsettiğiniz gibi bir görüntünün olmaması için çaba sarf ederiz, en azından Komisyonumuzda beklememesini sağlamak bizim elimizde, ama bu konuda dile getirdiğiniz husus için de teşekkür ediyorum.

Başka söz almak isteyen?

Buyurun Sayın Milletvekilim.

SİNAN OĞAN (Iğdır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Irak'la yapacağımız bu Güvenlik İşbirliği Anlaşması suçluların değişimini de kapsıyor mudur, yoksa bu ayrı bir anlaşmayla mı düzenleniyor? Örneğin bu anlaşmaya istinaden, biz bu anlaşmayı imzaladığımız takdirde Irak'ın kuzeyinde yuvalanmış ve Türkiye tarafından mahkeme kararıyla arananları biz Irak Hükûmetinden resmî olarak isteyebilecek miyiz?

BAŞKAN – Başka söz almak isteyen sayın milletvekilimiz var mı acaba? Yok.

Bu sorunun cevabı için sayın Dışışleri Temsilcisine mi İçişleri Temsilcisine mi söz vereyim?

Sayın Valim, topu önünüze yuvarladı Dışışleri Bakanlığımız.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, affınıza sığınarak, arkada bulunan arkadaşlarım gündemimizin başka bir maddesiyle alakalı bana bir şeyi hatırlatıyorlardı, onun için soruyu...

BAŞKAN – Suçluların iadesini de kapsıyor mu, özellikle Kuzey Irak'ta terör faaliyetlerine katılanlar da bu anlaşma çerçevesinde iade olunacak mı diye bir soruydu Sayın Valim.

Dışışleri Bakanlığı topu geri almak istiyorsa memnuniyetle buyurun.

HÜKÜMET TEMSİLCİSİ – Sayın Başkan, genelde ayrı bir düzenlemeye konu olan bu suçluların iadesi, yani iadei mücrimin anlaşmaları çerçevesine dâhil edilmesi gereken bir husus olduğunu düşünüyoruz. Yani bu anlaşma...

SİNAN OĞAN (İğdır) – Peki, böyle bir anlaşmamız var mı, suçluların iadesi anlaşmamız var mı?

HÜKÜMET TEMSİLCİSİ – Irak'la suçluların karşılıklı iadesine ilişkin bir anlaşmanın mevcut olup olmadığını kayıtlarımızdan bakmamız gerekiyor.

BAŞKAN – Bunu size bilahare bildirelim Sayın Milletvekilim. Böyle tabii çok zor, ani soruyu sorunca bürokratlar da, ben de bürokratlardan geliyorum, bunu size ayrıca yazılı olarak bildirelim.

SİNAN OĞAN (İğdır) – En temel konu bu. Zor bir soru değil, Irak'la bugün en önemli gündem maddemiz bu.

BAŞKAN – Doğrudur, onu hemen ezbere bilenlere sorup size ileteceğiz.

Teşekkür ediyorum ikazınız için.

Sayın Büyükelçim, buyurun.

OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, yüksek anlayışınıza sığınarak çok merak ettim. Bu konunun, Irak'ta Güvenlik Anlaşması konusunun bugün, tezkerenin de yarın gündeme gelmesinin bir tesadüf olmadığını gizemli ve esprili bir şekilde söylediniz. Bundan kastedilen hikmet nedir acaba?

BAŞKAN – Yani Parlamentoda, Genel Kurulda tezkere görüşülürken bu iki önemli anlaşmanın Dışışleri Komisyonundan Genel Kurula sevk edilmemiş olması gibi bir fotoğrafı elimine etmek istedik Sayın Büyükelçim.

Teşekkür ederim.

Şimdi görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1'inci maddesini müsaadenizle okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE IRAK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ ANTLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) 15 Ekim 2009 tarihinde Bağdat'ta imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Antlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Müsaadenizle tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler...

Tasarının tümü kabul edilmiştir. Hayırlı olsun.

Gündemin 4'üncü maddesine geçiyorum.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, müsaade eder misiniz, kısa bir arzım olacak efendim.

BAŞKAN – Geriye doğru gidemiyoruz yalnız, ileriye doğru bir beyanda bulunacaksanız buyurun Sayın Valim.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Efendim, şimdi, gündemimizin maddeleri, tabii sıra bahsettiğiniz konuya geldi ama, 6'ncı bir maddemiz var, Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezi Sözleşmesinin Onaylanması. Bu bizim Bakanlığımızı ve güvenlik güçlerini ilgilendiren bir konu. Eğer zıtlalınızın ve komisyon üyelerimizin izni olursa bunu öne alabilirsek bizim buradan daha önce ayrılmamız mümkün olabilir izninizle.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – **Gündemin 7'nci maddesinde yer alan Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın gündemin 4'üncü maddesi yerine, öne alınmasını oylarınıza sunuyorum:** Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Önce ben müsaade ederseniz sunuşu yapayım, sonra sözü size vereceğim Sayın Valim.

(1/442) esas numaralı tasarının dağıtımı diğer tasarılar gibi 1 Ekim 2011 günü yapılmıştı. Tasarı 23' üncü Yasama Dönemi'nde (1/1010) esas numarasıyla 9 Şubat 2011 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiş, ama Komisyonda görüşülemediği için kadük olmuştur.

Tasarıyla Güneydoğu Avrupa İşbirliği Girişimi (SECI)'nin Sınır Aşan Suçlarla Mücadele Merkezi'nin yeniden yapılandırılarak etkinliğinin artırılmasını amaçlayan ve 9 Aralık 2009 tarihinde Bükreş'te imzalanan Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezi Sözleşmesi'nin onaylanmasının uygun bulunması öngörülmektedir.

Anlaşmanın uygulanmasıyla ilgili bakanlıklar İçişleri Bakanlığı ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığıdır. Gümrük ve Ticaret Bakanlığını daha yakından ilgilendirdiğini düşünüyorum. Bize gelen bilgilere göre SELEC'in karar alma süreçlerinde ülkemizin etkin olabilmesi için sözleşmenin en geç 25 Ekimde yürürlüğe girmesi gerekiyor. Özellikle bu noktalara da bakanlık temsilcileri değinirlerse memnun olurum.

Anlaşmayla ilgili olarak ilk sözü Hükûmet temsilcisi olarak Dışişleri Bakanlığına veriyorum, sonra Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığından da konuyla ilgili bilgi alacağız.

Buyurun Sayın Büyükelçi Gücük.

HÜKÛMET TEMSİLCİSİ – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Örgütlü suç unsurları bugün birbirleri arasında oluşturdukları ve zamanla şekil değiştiren iş birliği içerisinde son derece gelişmiş sınır aşan faaliyetlerde bulunmaktadır.

Bu çerçevede bu örgütlerin uyuşturucu, tarihî eser, alkol, sigara, insan, küçük silah ve hatta kitle imha silahları kaçakçılığına kadar varan faaliyetleri söz konusu olabilmektedir.

Türkiye sınır aşan suçlarla mücadelede iş birliğinin geliştirilmesini amaçlayan girişimlere bu çerçevede destek vermektedir ve bölgesel alanda faaliyetlerine önemli katkılarda bulunduğu örgütlerin başında gelen Güneydoğu Avrupa İşbirliği Girişimi çerçevesindeki bugün ele alınan sözleşme, anlaşma kapsamında SECI, Sınır Aşan Suçlarla Mücadele Merkezî de bunun önemli bir unsuru olarak mütalaa ediliyor. Türkiye, Güneydoğu Avrupa Bölgesinde on üç üye devlet arasında kolluk iş birliğini sağlamaya yönelik bir anlaşma olan SECI Anlaşmasını 2000 yılında imzalamış bulunuyor. Bununla birlikte mevcut hâliyle bu SECI merkezinin uluslararası alanda ayrı bir tüzel kişiliği haiz olmaması mevzuatının izin vermemesi nedeniyle kişisel verilerin üye ülkeler arasında paylaşılamaması, idari yapılanmasının uluslararası ortak temsile olanak tanınamaması sorunlara yol açıyor ve Avrupa Birliği EUROPOL gibi örgütlerle ilişkilerin tesis edilmesinde problemlere neden oluyor. Bu kapsamda mevcut SECI Anlaşmasının yerini alacak Güneydoğu Avrupa Kolluk Merkezi SELEC Kuruluş Anlaşması hazırlanmış bulunuyor. Söz konusu anlaşma Gümrük Müsteşarı Sayın Maksut Mete tarafından 9 Aralık 2009 tarihinde Bükreş'te imzalandı. Bu anlaşmayla merkezin uluslararası alanda tüzel kişiliğe sahip olması, idari yapılanmasının genişletilmesi, operasyonel yeteneklerinin artırılması,

daha geniş bir veri tabanına sahip olması, suç analizi kapasitesinin artırılması, kişisel verilerin korunması hususunda diğer Avrupa Birliği kuruluşlarıyla paralel mevzuata sahip olması, karar alma sürecinin daha etkin ve hızlı biçimde işlemesi öngörülmüyor. SELEC Anlaşması on üç üye ülkeden dokuzunun onay işlemlerinin tamamlanmasıyla birlikte yürürlüğe girecek. SELEC kuruluş anlaşmasıyla birlikte Türkiye'nin sınıraşan suçlarla mücadelede bölge ülkeleriyle iş birliği imkânlarını daha da artırması amaçlanmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı.

Buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NEŞET AKKOÇ – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Büyükelçimizin de ifade ettiği üzere SECI Güneydoğu Avrupa İşbirliği Merkeziyle ilgili olarak uzun bir müzakere neticesinde SELEC olarak kısa bir şekilde tarif ettiğimiz Güneydoğu Avrupa Kolluk Uygulama Merkezine bir geçişle ilgili bir anlaşma tasarısını hazırlamıştık. Bu çerçevede özellikle uluslararası alanda gümrük ve polis teşkilatlarının güneydoğu Avrupa ülkelerinde özellikle on üç ülke arasında ciddi ve önemli bir iş birliğini sağlayan bir yapı söz konusu. Bu yapının daha organize ve etkin olabilmesi için SELEC çalışması başlatıldı ve bu çalışma neticesinde on üç üye ülkeden dokuz üye ülke şu ana kadar anlaşmayı imzaladı. Şu anda SECI merkezinin başkanlığı ülkemizi temsilen seçilmiş bulunan Gürbüz Bahadır bir emniyet müdürü arkadaşımız şu anda başkanlığını yürütüyor ve bizim açımızdan en önemli boyutu bu anlaşmanın, şu anda dokuz üye ülke imzaladıktan sonra anlaşma 7 Ekim tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş olacak SELEC Anlaşması çerçevesinde. Tabii bu da bizim açımızdan şöyle bir sorun beraberinde getiriyor: Bundan sonra Ekim ayının 25'i, 27'si, sonlarına doğru yapılacak toplantıda bizim adayımızı tekrar yeniden gösterememe gibi bir sıkıntıyla karşı karşıya kalacağız. Özellikle SECI'de en önemli ülke Türkiye'dir ve bunun tüm sürecini biz Türkiye olarak bizler yönlendiriyoruz. Bilgi değişimi alanında, operasyonel anlamda uluslararası bir örgüt olarak çok etkin ve aktif kullanılan bir örgüt ve önemli, başarılı operasyonlara da bu çerçevede hem Gümrük hem Emniyet olarak beraber imza atıldı. Bu çerçevede bu anlaşmanın kısa sürede onaylanması hâlinde ülkemizin bir an önce bu adaylık sürecinde başkanlık seçimine katılmamız açısından çok önemli.

Arz etmek istiyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen veya soru sormak isteyen komisyon üyelerimiz varsa söz vermek istiyorum ama önce İçişleri Bakanlığımıza söz veriyorum.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, değerli üyeler; izah edildiği üzere gerçekten önemli bir konu. Bu inisiyatifin platformu olan on üç üyeden sadece dördü ki, bunlardan birisi de biziz, Sırbistan, Karadağ ve Yunanistan bu anlaşmayı imzalamamışlar, geriye kalan dokuz üye imzaladıkları için zaten anlaşma Sayın Gümrük Bakanlığı Temsilcimizin arz ettikleri şekliyle yürürlüğe girdiğinden bu anlaşmanın bir an evvel imzalanarak bu husustaki eski gayretlerimizin, yapmış olduklarımızın değerlendirilmesine imkân verilmesi gerektiğini bir kez daha arz etmek istiyorum.

Saygılar sunarım efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen veya soru sormak isteyen komisyon üyelerimiz varsa söz vermek istiyorum.

Anladığım kadarıyla bürokratlarımız yeterince bilgi vermişler ve komisyonumuzu tatmin etmişler.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1’inci maddesini okutuyorum:

GÜNEYDOĞU AVRUPA KANUN UYGULAMA MERKEZİ SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 9 Aralık 2009 tarihinde Bükreş’te imzalanan “Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezi Sözleşmesi” nin onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 2’nci maddesini okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 3’üncü maddesini okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin 4’üncü maddesine tekrar geri dönüyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/417) esas numaralı tasarının dağıtımı 1 Ekim 2011 tarihinde yapılmıştı. Tasarı 23'üncü Yasama Döneminde (1/947) esas numaralı olarak Dışışleri Komisyonuna havale edilmiş, geçmiş dönem komisyon raporunda tasarı ve ekli anlaşmanın komisyonun 3 Mart 2011 tarihli 23'üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Gümrük Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımıyla görüşüldüğünü ve oy birliğiyle kabul edildiğini görmek mümkündür. Ancak bu tasarı da Genel Kurulda görüşülemediği için kadük olmuştur.

Anlaşmayla iki ülke arasındaki eşya ve yolcu akışının kolaylaştırılması ve iki ülkenin ekonomik, sosyal ve mali çıkarlarına aykırı olan ve gümrük mevzuatlarına karşı işlenen suçlarla daha etkin mücadele edebilmesinin sağlanması amaçlanmaktadır. Brezilya Devlet Başkanı Dilma Roussef'in 7 Ekimde ülkemize resmî ziyarette bulunacak olması anlaşmanın önemini bu açıdan artırmaktadır. Anlaşmayla ilgili olarak ilk sözü Dışışleri Bakanlığı Temsilcisine veriyorum.

Buyurun Sayın Büyükelçi.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Anlaşma 27 Mayıs 2010 tarihinde Brezilya'da Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti adına Dışışleri Bakanı Ahmet Davutoğlu ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükûmeti adına Dışışleri Bakanı Celso Amorim tarafından imzalanmıştır. Başta taşımacılık olmak üzere çeşitli alanlarda yaşanan gelişmelere ve artan ticaret hacmine paralel olarak gümrük suçlarının çeşitliliğinde de artış gözlemlenmeye başlanmıştır. İhlallerin önlenmesi için diğer ülke gümrük idareleriyle karşılıklı iş birliği ve yardımlaşmaya ilişkin yasal alt yapıların kurulması daha da önemli hâle gelmiştir. Bu çerçevede diğer ülke gümrük idareleri ile iş birliğinin geliştirilmesi ve olabilecek gümrük sorunlarının aşılabilmesi amacıyla gümrük idareleri arasında iş birliğinin yasal alt yapısının tesisi adına ülkemizle kırk yedi ülke arasında bugüne kadar karşılıklı idari yardım anlaşması imzalanmıştır. Brezilya ile imzaladığımız idari yardım anlaşmasının amacı da Türkiye ve Brezilya gümrük idareleri arasında iş birliğini kurumsallaştırmak, bu suretle söz konusu ülkeler arasındaki eşya ve yolcu akışını kolaylaştırmak ve teşvik etmek, iki ülkenin ekonomik, sosyal ve mali çıkarlarına aykırı olan ve gümrük mevzuatlarına karşı işlenen suçlarla daha etkin mücadele edilebilmesini sağlamaktır. Bu anlaşmayla gümrük idareleri arasında bilgi değişiminin yanında personel ve uzman değişimiyle teknik konularda yardımlaşma da mümkün olabilecektir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi sözü anlaşmanın uygulanmasıyla doğrudan ilgili merci olan Gümrük ve Ticaret Bakanlığına veriyorum.

Buyurun Sayın Müsteşar Yardımcısı.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NEŞET AKKOÇ – Sayın Başkanım, özellikle Türkiye'nin gümrük alanındaki iş birliği olarak birçok karşılıklı idari yardım anlaşmalarını imzaladık. Şu ana kadar elli altı tane anlaşma imzalandı. Özellikle Dünya Gümrük Örgütünün karşılıklı idari anlaşmaların imzalanması konusundaki teşvikleri olsun gümrük alanındaki engellerin kaldırılması, kaçakçılık alanındaki mücadelenin daha etkin ve aktif bir şekilde yapılabilmesi için özellikle ülkelerin karşılıklı olarak bilgi değişimi ve karşılıklı tecrübenin paylaşılması açısından bu tür anlaşmalar önemlidir. İşte özellikle son yıllarda da yavaş yavaş Brezilya'yla olan ihracatımızdaki artış da bu karşılıklı iş birliğinin geliştirilmesi açısından da önemli görüyoruz.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen veya soru sormak isteyen sayın komisyon üyelerimiz var mı acaba?

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BREZİLYA FEDERATİF CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA GÜMRÜK KONULARINDA KARŞILIKLI İDARİ YARDIM ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 27 Mayıs 2010 tarihinde Brasilia'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 2'nci maddesini okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 3'üncü maddesini okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin 5'inci maddesinde Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükûmeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı bulunuyor.

(1/412) esas numaralı tasarının dağıtımı 1 Ekim 2011 tarihinde yapılmıştı. Tasarı 23'üncü Yasama Döneminde (1/934) esas numaralı olarak Dışişleri Komisyonuna havale edilmiş, yine geçmiş dönem komisyon raporunda tasarı ve ekli anlaşmanın komisyonun 17 Mart 2011 tarihli 24'üncü toplantısında Dışişleri Bakanlığı ve Gümrük Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımıyla görüşüldüğünü görmek mümkün.

Anlaşmanın gümrük vergilerinin ödenmemesi nedeniyle devlet gelirlerinde meydana gelen kayıpların yanı sıra uyuşturucu ve psikotrop madde kaçakçılığı yoluyla ve toplumun huzurunu ve gelişimini tehdit eden gümrük suçlarının önlenmesi, iki ülkenin gümrük idareleri arasındaki iş birliğinin geliştirilmesi ve olabilecek gümrük sorunlarının aşılabilmesi amacıyla imzalandığı anlaşılmıştır. Anlaşmanın iki ülkenin gümrük idareleri arasındaki ilişkileri kuvvetlendireceği düşünülmektedir. 23'üncü Yasama Döneminde tasarı komisyonumuzda oy birliğiyle benimsenmiştir.

Hemen belirtelim ki fotokopiden kaynaklanan bir sorun nedeniyle ekli notlar komisyon üyelerine dağıtılamamıştır, bu eksikliği bugün ancak giderebildik, affınıza sığınıyoruz.

Anlaşmayla ilgili sözü Dışişleri Bakanlığı Temsilcisine veriyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu anlaşma da içerik itibarıyla az önce ayrıntılarını aktardığımız Brezilya'yla imzalanan anlaşmanın benzeri bir anlaşma. O yüzden vaktinizi almamak mülahazasıyla ayrıntılarına girmiyorum. 1-3 Aralık 2009 tarihlerinde Sayın Cumhurbaşkanımızın Ürdün'e gerçekleştirdikleri ziyaret çerçevesinde Devlet Bakanı Selma Aliye Kavaf ve Ürdün Haşimi Krallığı Hükûmeti adına Ticaret ve Sanayi Bakanı Amer Hadidi tarafından imzalanmış olan bu anlaşmanın onay işlemleri bağlamında değerlendirilmesini değerli komisyonun takdirlerine sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Temsilcisi Sayın Müsteşar Yardımcımız.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI NEŞET AKKOÇ –

Sayın Başkanım, yaptığımız anlaşmanın benzer şekilde bir karşılıklı idari yardımlaşma anlaşmasıdır.

Takdirlerinize sunuyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Söz almak isteyen komisyon üyelerimiz var mı?

Buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Gümrük vergilerinin ödenmemesi ne demek, onu arkadaşlarımdan rica etsem.

BAŞKAN – Hemen cevap vermek ister misiniz?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRÜ RIZA MEHMET KORKMAZ – Sizleri saygıyla selamlıyorum.

Gümrük vergilerinin ödenmemesi ithalatta ilgili ülke tarafından tahsili gereken vergilerin alınamaması durumunu ifade eder. Yani bugün için eğer üzerinde bir gümrük vergisi ya da ithalde alınan katma değer vergisi ya da özel tüketim vergisi varsa bunların ödenmemesi durumunu ifade ediyor.

Yeterli mi?

AYTUĞ ATICI (Mersin) - Eğer çok zaman almayacaksa çünkü birbiriyle ilintili şeyler var, ayrı soruyu her defasında sormamak adına. Yani bunlar bu vergiyi ödememek gibi bir lüksleri var mı ki biz böyle bir anlaşma yapıyoruz?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRÜ RIZA MEHMET KORKMAZ – Şimdi Sayın Vekilim durum şundan ibaret: Aslında bu anlaşmaların temel konsepti gümrük suçlarının ihlaliyle ilgili mücadele geliştirmektir. Dolayısıyla burada zaten suça konu olan şey gümrük vergisinin ödenmemesi durumudur.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bir suçtur yani.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRÜ RIZA MEHMET KORKMAZ – Yani tabii. Gümrük vergisinin ödenmemesi bir suçtur. Bu kimi zaman bir gümrük suçudur kimi zaman bir kaçakçılık suçudur, kasıt unsurunu varlığına göre. Dolayısıyla bu suçlarla birlikte mücadele edebilmek için bir veri değişimine ihtiyaç var. Karşı ülkeden bu verileri almadan, ihracat verilerini almadan bizdeki ithalat verileri tek başına değerlendirmeye tabi tutulamaz. Ancak onları karşı ülkeden ihracat verileriyle teyidiyle bir suçu ortaya koymak noktasında başarılı olabiliyoruz. Onun için bu tür anlaşmalara ihtiyaç duyuyoruz ve ciddi ölçekte de soruşturmalarda sonuç aldığımız verileri bu anlaşmalar sayesinde temin edebiliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Başka söz almak sayın üyemiz var mı?

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ÜRDÜN HAŞİMİ KRALLIĞI HÜKÜMETİ ARASINDA GÜMRÜK KONULARINDA İŞBİRLİĞİ VE KARŞILIKLI

YARDIM ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 1 Aralık 2009 tarihinde Amman’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşması” ile söz konusu Anlaşmaya ilişkin Notaların onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 2’nci maddesini okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 3’üncü maddesini okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin 6’ncı maddesinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Umman Sultanlığı Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/453) esas numaralı tasarının dağıtımı yine 1 Ekim 2011 günü yapılmıştı. Tasarı 23’üncü Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde iken sunulmuş olduğundan Komisyona havale edilmeden kadük olmuştur. Bu anlaşma da görüştüğümüz gümrüklerle ilgili anlaşmalarla aynı amaca hizmet etmektedir. Anlaşma ile iki ülke arasında yolcu ve eşya akışının kolaylaştırılmasının gümrük mevzuatıyla ilgili suçlara karşı daha etkin mücadele edilmesinin öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Anlaşmayla ilgili olarak yine ilk sözü Dışişleri Bakanlığı temsilcisine veriyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Sayın Başkan, az önce ifade buyurduğunuz gibi bu anlaşma da daha önce ele alınan iki anlaşmayla içerik itibarıyla paralellik arz etmektedir. Bu itibarla ayrıntıya girerek daha fazla vaktinizi almak istemiyorum.

Yüce komisyonun takdirlerine arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Temsilcisi.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRÜ RIZA MEHMET KORKMAZ – Demin ifade ettiğimiz üzere aynı mahiyetteki anlaşmalar.

Takdirlerinize sunuyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen veya soru sormak isteyen komisyon üyelerimiz var mı?

Teşekkür ediyorum.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE UMMAN SULTANLIĞI ARASINDA GÜMRÜK KONULARINDA İŞBİRLİĞİ VE KARŞILIKLI YARDIM ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 13 Nisan 2010 tarihinde Maskat'ta imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Umman Sultanlığı Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 2'nci maddesini okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 3'üncü maddesini okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin 8'inci maddesine geçiyorum. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Kara Gümrük Geçiş Noktalarının Ortak Kullanımına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/429) esas numaralı tasarının dağıtımı da diğer tasarılar gibi 1 Ekim 2011 günü yapılmıştı. Tasarı 23'üncü Yasama Döneminde (1/970) esas numarasıyla Komisyonumuza havale edilmiş ve Dışişleri Bakanlığı ve Gümrük Müsteşarlığı temsilcilerinin de katıldığı komisyonun 3 Mart tarihli 23'üncü toplantısında oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Özü itibarıyla bu mutabakat zaptıyla iki ülke arasındaki sınır kapılarının ortak kullanımıyla gümrük işlemlerinde mükerrerliğin önlenmesi, işlemlerin ve veri girişinin bir kere yapılmasının amaçlandığı görülmektedir.

Sözü önce Dışişleri Bakanlığı Temsilcisine vermek istiyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İzninizle önce az önce Irak'la aramızda bir iadei mücrimin anlaşması olup olmadığına dair soruya yanıt vermek istiyorum. Anlaşıldığı kadarıyla Irak'la aramızda böyle bir anlaşma mevcut böyle bir 1989 tarihli ancak Irak'taki durum nedeniyle sağlıklı bir şekilde çalıştığı söylenemez.

BAŞKAN – Bu çabuk cevabınızdan dolayı da size teşekkür ediyorum sayın milletvekilimiz adına ve şahsım adına.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Sağ olun Sayın Başkan.

Gürcistan'la aramızdaki kara gümrük geçiş noktalarının ortak kullanımına dair mutabakat zaptına gelince, ülkemizin de taraf olduğu 1999 tarihli Dünya Gümrük Örgütü Gümrük Rejimlerinin Basitleştirilmesi ve Ahenkleştirilmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme ve bunun yanı sıra 1982 tarihli Birleşmiş Milletler Eşyanın Sınırdaki Kontrollerinin Ahenkleştirilmesi Sözleşmesinde ortak sınır geçişlerinde ilgili gümrük idarelerinin mümkün olabildiği ölçüde ortak kontroller gerçekleştirilmesi ve ortak gümrük idareleri kurması önerilmektedir. Bu çerçevede ülkemizce de ortak gümrük kontrolleri ve kara hudut kapılarının ortak kullanımı, sınır geçişlerinin ve ticaretin kolaylaştırılmasıyla alt yapı ve işletme maliyetlerinin azaltılması mülahazaları bakımından bu faydalı bir uygulama olarak görülmekte ve değerlendirilmektedir. Gürcistan'la aramızda sınır kapılarının ortak kullanımıyla gümrük işlemlerinde mükerrerliğin önlenmesi, işlemlerin ve veri girişinin bir kerede yapılmasının sağlanması hedefleniyor ve söz konusu projeye iki devlet hudut hakkı bakımından herhangi bir değişiklik meydana getirmemiş olduğunu da bu bağlamda saygıdeğer komisyonun bilgisine sunmak istiyorum. Anlaşma 11 Haziran 2010 tarihinde İstanbul'da ülkemiz adına Gümrük Müsteşarı Sayın Maksut Mete ile Gürcistan adına da Maliye Bakan Yardımcısı Dimitri Gvindadze tarafından imzalanmış bulunuyor. Mutabakat zaptıyla ilke olarak ülkelerimiz arasındaki sınır kapılarının ortak kullanımı, sınır kapılarının ortak kullanımına ilişkin kural ve düzenlemelerinin tespitinin ayrı bir anlaşmayla düzenlenmesi, uygulamanın Sarp, Sarpi ve Çıldır-Aktaş Kars'taki kara hudut kapılarını kapsamaları konusunda anlaşılmış bulunuyor.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Temsilcisi söz almak ister mi acaba?

Buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRÜ RIZA MEHMET KORKMAZ – İlk defa Türkiye Cumhuriyeti olarak biz ortak gümrük kapıları kurulması konusunda dünyadaki diğer ülkelerdeki ortak kullanım konusunda da incelemelerde bulunduk ve neticesinde özellikle komşu ülkelerle ortak sınır kapılarının denetimlerinin özellikle daha

basitleştirilmesi, kolaylaştırılması, bilgi değişimi sağlanması amacıyla ortak kapı modelini geliştirdik ve bu çerçevede Gürcistan, İran ve Suriye ile bu şekilde görüşmelerimiz devam etti. Gürcistan'la olan görüşmeler neticesinde söz konusu olan bu anlaşma ortaya çıktı. Buradaki ortak kapı modelindeki amacımız şu: Her ülke kendi ülkesine gelen malı denetleyecek ve bu şekilde mükerrer bir denetim söz konusu olmayacak. Ayrıca karşılıklı olarak bilgi paylaşımı söz konusu olabilecek ve vatandaşlarımız olsun, malların hareketliliği açısından olsun daha kısa bir sürede bir şekilde bir uygulama söz konusu olacak. Şu anda Gürcistan'la görüşmelerimiz devam ediyor hem Sarp, Sarpi hem de Çıldır-Aktaş için aynı şekilde çalışmalar devam ediyor. Özellikle yaya yolları olsun diğer ulaşım güzergâhları konusunda olsun uyumlaştırmalar büyük ölçüde yapıldı.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen, soru sormak isteyen?

Buyurun sayın milletvekilim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Saydınız komşularımızı ama komşularımızla başka anlaşma yaptığınız yer var mı özellikle Suriye'yi soruyorum?

BAŞKAN – Buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRÜ RIZA MEHMET KORKMAZ – İran'la anlaşmalarımız var, zaten biraz sonraki gündem maddelerinde o şekilde var. Bir diğeri de ortak kapıyla ilgili olarak Nusaybin'le ilgili olarak bir çalışmamız oldu. Tabii ki Nusaybin'le ilgili biz temelleri attık, büyük ölçüde hemen hemen artık bitme noktasına geldi ama Suriye'deki son gelişmelerden sonra tabii ki ortak kapı modelinin yapılması konusunda şu anda bir duraksama söz konusu çünkü Nusaybin'deki anlaşma şu şekilde olacaktı: Yapı-ışlet-devret kapsamında Odalar ve Borsalar Birliğinin Gümrük Turizm İşletmeleri burayı yapacaktı. Bizim taraf büyük ölçüde bitti Sayın Başkanım yani az bir kısım kaldı ancak karşı tarafta Odalar ve Borsalar Birliğinin yapmış olduğu anlaşmalara rağmen karşı tarafta muhatap bulmakta bu ara çok ciddi sıkıntı söz konusu. Onun için aslında güzel bir kapı modeliydi. Şu aşamada maalesef Suriye ile ilgili durum bu.

Arz ederim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Tek İran'la var.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRÜ RIZA MEHMET KORKMAZ - İran'la var evet efendim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, bu soruyu sormaktaki özel amacım şuydu: Belki hem Dışişleri yetkililerinin hem de Gümrük ve Ticaret Bakanlığı yetkililerinin özellikle de

komisyonumuzun ilgisini çekebilir. Cumhuriyet Halk Partisi olarak Suriye'ye yaptığımız gezi sonrasında dönerken büyük bir insanlık dramına tanık olduk. Türkiye'den Suriye'ye girişler Cilvegözü Kapısından çok ciddi bir kaçakçılığın söz konusu olduğunu gözlerimizle gördük. Türkiye'den giren kamyonlar, araçlar hiç Suriye sınırlarına girmeden -arada bir tampon bölge var iki egemen ülke arasında o da ayrı bir konu- hiç oraya girmeden iki sınır kapısı arasında dağlardan katırlarla, motosikletlerle sırtlarında getirdikleri mazot varillerini -ki bu yani gizli filan değil efendim herkesin gördüğü bir şeydir- getirip orada pazarlıyorlar, kaçak bir şekilde tekrar yurdumuza sokuyorlar. Yani bu konuyu bir soru önergesi şeklinde zaten biz hazırlamayı planladık ama şimdiden dikkatlerinize sunarım hem arkadaşlarımızın bilgisi olsun hem de bizim ama bu gerçekten içler acısı, artı insanlık dramının yaşandığı bir konudur orada. Bu tek kapı olayı çok hoş bir uygulama gibi görünüyor, özellikle şu anda zayıf konumda olan Suriye ile bunun derhâl, tek taraflı olması mümkünse tek taraflı olarak ele alınması gerekir diye sadece bilginize sundum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gözlemlerinizi bizlerle paylaştığınız için de teşekkür ediyoruz. Zaten ilgili bakanlığımız temsilcilerinin de belki bildikleri belki duydukları bir konu.

Sayın Şahkulubey bu konuda söz almak istiyor.

Buyurun.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Ben tabii Nusaybin kapısı Mardin'i direkt ilgilendirdiği için ve süreçte müdahil olduğumuz için ben hani... Sayın Gümrük Yetkilimiz gereken bilgiyi verdi. Temel atma esnasında yani Suriye tarafı da çok coşkulu, bizim kadar heyecanlıydılar ama tabii bu son zamanlarda bozulan ilişkilerden dolayı, evet bizim taraf bitiyor ve Türkiye'de esasında ilk olacaktı, çok güzel bir kapı olacaktı, ortak sınır kapısı açısından ama şu anda onlar hiçbir şey yapmıyorlar aksine de... O dediğiniz, geçen hatta böyle bir şey yaptı, geçen araçların, oraya girmeye çalışan araçların bütün yakıt tankerlerini söktürüyorlar, hatta ek tankerlerini bile söktürdükleriyle ilgili bir duyum bile geldi bize. Yani şu anda böyle bir açık akaryakıt şeyinden çok Türkiye'den girecek araçların ek bütün yakıt şeylerini söktürdükleriyle ilgili, onlar sökülmeden almadıklarıyla ilgili bize de bir duyum geldi. Yani o şekilde.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum siz de gözlemlerinizi bizimle paylaştığınız için.

Buyurun Sayın Milletvekilim.

SİNAN OĞAN (Iğdır) – Sayın Başkan, şimdi konu gümrük kapılarından açılmışken Türkiye'nin üç ülkeye sınırı olan tek ilinin milletvekili olarak izin vererseniz çok kısa bir şey ifade etmek istiyorum Sayın Gümrük Müsteşar Yardımcımız da buradayken.

Şimdi, bahsettiğiniz konu, doğrudur, Suriye’de yeni başladı o, Iğdır’ dan tamamıyla Nahçıvan kapısından uygulamayı çok sıkı bir şekilde yapıyorlar ama aynı uygulamayı ülkemizin bir şehrinde yaparken başka bir şehrinde yapmıyorlar. Yani Irak’la sınır kapısında herhangi bir kısıtlama yok, İran’la sınır kapısında herhangi bir kısıtlama yok ama Iğdır’da bunu sonuna kadar uyguluyorlar. Tabii kanunun uygulanması güzel bir şey ama bu uygulama eğer bir ilde yapılıp öbür ilde yapılmıyorsa o ciddi bir sıkıntıdır. Dolayısıyla müsteşarlığımızın bu konuya ciddi bir şekilde eğilmesi lazım. Ben, zaten önümüzdeki hafta için Sayın Müsteşarımızdan da randevu alıp, bununla ilgili geleceğim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Başka söz almak isteyen üyemiz yoksa tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1’inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE GÜRCİSTAN HÜKÜMETİ ARASINDA KARA GÜMRÜK GEÇİŞ NOKTALARININ ORTAK KULLANIMINA İLİŞKİN MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 11 Haziran 2010 tarihinde İstanbul’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Kara Gümrük Geçiş Noktalarının Ortak Kullanımına İlişkin Mutabakat Zaptı”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 2’nci maddesini okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 3’üncü maddesini okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin 9’uncu maddesine geçiyorum: Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti’yle İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı. (1/427) esas numaralı Tasarı’nın dağıtımı da 1 Ekim 2011 tarihinde yapılmıştı. Tasarı 23’üncü

Yasama Döneminde 1/967 esas numarasıyla Komisyonumuza havale edilmiş, 3 Mart 2011 tarihinde Dışışleri Bakanlığı ve Gümrük Müsteşarlığı temsilcilerinin de katıldığı Komisyonun 23'üncü toplantısında oy birliğiyle kabul edilmişti, Genel Kurulda görüşülemeyi için de kadük olmuştur.

Anlaşmayla gümrük işlemlerinde mükerrerliğin önlenmesi ve gümrük işlemlerinin bir kere yapılmasının amaçlandığını görmek mümkündür. Bununla birlikte 10 ve 11'inci sıralarda yer alan gündem maddeleri de İran ve kara hudut kapıları ile ilgili. Biz bu metinleri Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulma sırasına göre gündemimize aldık. Belki Dışışleri Bakanlığımız anlaşmaya geçmeden önce İran ile ilişkilerde geline nokta ve özellikle ticaret hacminde yaşanan gelişmeleri özetlemek isteyebilir. Bu amaçla sözü Dışışleri Bakanlığı temsilcisine vermek istiyorum.

Buyurun.

DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye ile İran arasındaki ikili ilişkilerde siyasi ve ekonomik boyutlar bir arada değerlendirildiğinde uzun geçmişimizde pek emsali olmayan yakınlık ve yoğunlukta bir dönem yaşanmaktadır. Çok geniş bir yelpazede yansımaları bulan bu ilişkiler karşılıklı siyasi iradeyi yansıtan üst düzey ziyaretlerin öncülüğünde teknik seviyedeki yoğun karşılıklı temas trafiğiyle de beslenmektedir.

Son dönemde bölgemizle ilgili siyasi gelişmeler paralelinde gerek üçlü mekanizmalar... Ki bu üçlü mekanizmaların içerisinde Irak, Suriye boyutları önem taşıyor, tabiatıyla bu bağlamdaki temaslarda bir yavaşlama oldu. Bu gelişmelerin önümüzdeki dönemde siyasi ilişkilerimize ne şekilde yansıyacağı ise müteakip dönem zarfında yapılacak değerlendirmelere ve olaylar paralelindeki gelişmelere bağlı olacaktır.

Ticari ve ekonomik ilişkilerimizde son dönemde istikrarlı bir artış gözlemliyoruz. 2010 yılı rakamlarına bakıldığında İran'a toplam ihracatımız 3 milyar 42 milyon dolar seviyesindeyken, ithalatımız 6 milyar 700 milyon dolar civarındadır. İran gerek petrol gerek doğal gaz ithalatımızda yüzde 20'ler civarındaki payıyla önemli bir tedarikçimizdir. O bakımdan bu dış ticaret rakamlarını ve bu bağlamda söz konusu olan açığı değerlendirirken bu hususu göz önünde bulundurmakta yarar var. 2010 yılında aleyhimizdeki ticaret dengesi 4 milyar 600 milyon dolar seviyesinde tecelli etmiştir.

Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının ortak kullanımına dair anlaşma, bir önceki anlaşmayla içerik itibarıyla benzerlik arz etmektedir. Bu anlaşma 22 Mart 2010 tarihinde İran'ın Ramsar şehrinde ülkemiz adına Devlet Bakanımız Sayın Hayati Yazıcı, İran adına da Ekonomik İşler ve Maliye Bakanı Seyid Şemseddin Hüseyini tarafından imzalanmıştır. Bu anlaşmayla ilke olarak ülkelerimiz arasındaki hudut kapılarının ortak kullanımı ve uygulamanın ilk aşamada pilot proje olarak nitelendirilebilecek şekilde Esendere-Sero Kara Hudut Kapılarını kapsamaları konusunda anlaşılmıştır. Daha sonra içinde bulunduğumuz yılın ilk yarısı içerisinde Kapıköy-Razi Hudut Kapısıyla ilgili, ki bir

sonraki gündem maddesinde bununla ilgili anlaşma ele alınacak. Artık bu pilot proje olma niteliğini bir anlamda yitirmiş de oluyor, yani o gözle de bakabiliriz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı temsilcisi, buyurunuz.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, demin de ifade ettiğim üzere anlaşmaları ortak kapıyla ilgili olarak İran’la da yapmaya başladık ve bu çerçevede Esendere Sınır Kapısı, Yüksekova ilçemize bağlı Esendere Sınır Kapısı’ndaki anlaşma, İran’la da aynı şekilde bir anlaşma yaptık. Bunun akabinde biraz sonraki anlaşmalarda onları da göreceğiz, Van Kapıköy’deki aynı şekilde bir yeni kapı kurulması konusunda anlaşmayı imzalamıştık ve akabinde de o anlaşma gerçekleşti. Nisan ayında Kapıköy’de yolcu giriş çıkışlarına kapı açıldı. Fiilî olarak yeni kapıyı açmış olduk.

Aynı çerçevede Dilucu’nda da aynı şekilde bir anlaşma yaptık, orada da İran’la ilgili çalışmalarımız devam ediyor.

Şu anki gündem maddemizde bulunan Esendere Sınır Kapısı’yla ilgili olarak biz yap-işlet-devret kapsamında projesini yaptık. Kapının hangi şartlarının ne şekilde yapılacağını, tüm işlemleri hızlandırması, basitleştirmesi açısından ne yapılması gerekiyordu, tüm projesini yaptık. Şu an bizim açımızdan kamulaştırmayla ve bir-iki parsel ile ilgili bir şey var, onlarla ilgili mahkeme süreci devam ediyor. İnşallah akabinde kısa zamanda oranın da temelini atacağız. İran’la ortak kapı modelinde ilk olabilecek kapı, şu anda ilk sırada burası gözüküyor diyebilirim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen, soru sormak isteyen?

Buyurunuz efendim.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Şimdi, İran’la yanlış bilmiyorsam bir sınır kapımız vardı işleyen değil mi? İki tane vardı, pardon, birini daha açıyoruz üç oluyor değil mi, doğru biliyorum ama bununla beraber Dilucu kapısında herhangi bir gelişme yok, yani sadece Dilucu kapısıyla ilgili birtakım görüşmeler var. Şimdi, bunun siyasi boyutu da var çünkü kapıyla beraber ortak serbest sanayi ticaret bölgesinin de yapılması gündemde ve bununla ilgili de hem İran tarafının isteği olmasına rağmen hem en uygun yer seçilmesine rağmen şimdi İğdır yerine bunun Van’a doğru kaydırıldığını görüyoruz.

Bununla ilgili bilgi vererseniz memnun olurum.

BAŞKAN – Buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, biz özellikle Dilucu’yla ilgili olarak heyet olarak oraya gittik, İran tarafındaki heyetle beraber, oradaki ilk düşüncemiz şuydu: Dünyadaki yeni bir model olsun düşüncesiyle, üç ülke tek kapı modeli olsun

düşüncesi vardı Türkiye olarak, Nahçıvan'la, İran'la ve Türkiye olarak tek kapıda orayı çözelim. Dilucu'na gittik, beraber her tarafı gezdik, uygun yerler neresi onlara da baktık ancak Nahçıvan'ın bu konuda çekincesi oldu Azerbaycan'a. Pek İran'la bir araya gelmek istemiyor, şimdi "Her türlü iş birliğine açığız." diyorlar ama o konuda bir çekinceleri var. Şu anda Dilucu'yla ilgili şey devam ediyor, İran'la devam ediyor çalışmalarımız. Mayıs ayında bir toplantı yapılmıştı, şimdi onlardan bir heyet bekliyoruz. Dilucu konusunda üçlü kapı değil ama karşılıklı bir yeni kapı üzerinde bir çalışmamız söz konusu. Şu anda İran'la ilgili olarak, Gürbulak zaten büyük bir kapı devam ediyor, aktif vaziyette, Kapıköy'ü ilk defa açtık, orası daha aktif bir kapı hâline gelecek aynı zamanda ama bir de özellikle Iğdır bölgesi için de Dilucu-Maku için gidip araziye de bizzat kendimiz de gördük, orada uygun mekânlar da belirledik. İnşallah onu da kısa zamanda gerçekleştirebiliriz diye umut ediyoruz efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

SİNAN OĞAN (Iğdır) – Serbest organize sanayi ticaret bölgesiyle ilgili durum nedir?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Şimdi, o konuyla ilgili olarak heyet olarak gittiğimizde Sanayi Bakanlığından da ilgili genel müdür arkadaşlar da vardı, bu konuda onlar bir çalışma yürütecekti ama somut başka bir konuda Sayın Genel Müdürümüz son gelişmeleri aktarabilirler.

BAŞKAN – Buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI GENEL MÜDÜRÜ – Sayın Başkanım, Sayın Milletvekilimizin sorduğu hususla ilgili olarak aslında verilmiş nihai bir karar yok. Orada iki ülke arasında endüstri bölgesi, sanayi bölgesi olarak kurulması düşünülen alanlar vardı. Bir tanesi Dilucu'nda hâlihazırda tarım işletmelerine ait olan, TİGEM'e ait olan yerle ilgili, bir tanesi de Van'da kurulmasıyla ilgili mülahazalar vardı. Değerlendirmeler devam ediyor, belki her ikisinde birden kurulacak fakat burada bazı sorunlu alanlar var çünkü "endüstri bölgesi" dediğinizde sanayi tesislerinin gündeme gelmesi söz konusu, sanayi tesisleri de malumalınız... Birleşmiş Milletlerin yaptırımlarıyla ilgili bazı değerlendirmelerimiz devam ediyor. Dolayısıyla eğer o konudaki değerlendirmeler pozitif netice verirse süreç işleyecek.

Diğer taraftan, Sayın Müsteşarımızın ifade ettiği gibi Dilucu-Maku zaten biraz sonra gündemde var, kapı olarak açılacak, sadece ikili olarak işleyecek üçlü işlemesi yerine. Yine orası için de pilot uygulamaları yaptıktan sonra ortak kapı modelini realize etmeyi, hayata geçirmeyi umuyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Başka söz almak isteyen var mı?

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE İRAN İSLAM CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ESENDERE VE SERO KARA HUDUT KAPILARININ ORTAK KULLANIMINA DAİR ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 22 Mart 2010 tarihinde Ramsar'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Esendere ve Sero Karar Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 2'nci maddesini okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 3'üncü maddesini okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin 10'uncu maddesine geçiyoruz: Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı. (1/450) esas numaralı tasarının dağıtımı da 1 Ekim 2011 tarihinde yapılmıştı. Tasarı 23'üncü Yasama Döneminde 22 Nisan 2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş ancak Büyük Millet Meclisi o dönemde tatilde olduğu için Komisyona havale edilemeden kadük olmuştur.

Mutabakat zaptı Dilucu-Maku ve Kapıköy-Razi Kara Hudut kapılarının açılmasına ilişkin iki ülke arasında varılan mutabakatı belgelemektedir. Zaten bir sonraki gündem maddemiz de Kapıköy-Razi Kara Hudut Kapısı'yla ilgilidir.

Sözü ilk önce Dışişleri Bakanlığı temsilcisine veriyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Mutabakat zaptı 16 Eylül 2010'da İstanbul'da ülkemiz adına Devlet Bakanı Sayın Hayati Yazıcı ile İran adına Ekonomik İşler ve Maliye Bakanı Seyid Şemseddin Hüseyini tarafından imzalanmıştır. Söz konusu mutabakat zaptı ile iki ülke sınırındaki mevcut Esendere, Sero, Gürbulak, Bazergan Kara Hudut Kapılarına ek olarak Dilucu-Maku ve Kapıköy-Razi Kara Hudut Kapılarının açılması hususunda mutabakata varılmıştır. Uluslararası ticarete en büyük faydayı sağlayacak şekilde iki ülke arasında yeni kara hudutlarının açılmasının bölgenin Avrupa ile Asya arasındaki transit koridoru konumuna daha da güç katacağı ve her iki ülkenin refahını artıracacağı, bölge dâhilinde ekonomi, ticaret ve kültürün gelişmesine yardımcı olacağı değerlendirilmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, demin de ifade ettiğimiz üzere Kapıköy-Razi gerçekleşti, şu anda, Nisan ayında kapıyı açtık, yolcu girişleri açısından. Biraz önce ifade ettiğimiz üzere Dilucu-Maku'yla ilgili de İran'la görüşmelerimiz devam ediyor. İnşallah onu da kısa zamanda gerçekleştirebiliriz diye umut ediyoruz.

Irak'la devam eden aynı kapsamda kapılar var, o konudaki çalışmalarımız, özellikle iki tane yeni kapıyla ilgili çalışmalarımız devam ediyor.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen?

Buyurun.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Sayın Başkan, şimdiye kadar sizin de ifade ettiğiniz üçlü kapı beklenildi ve öyle anlaşıyor ki olmayacak. Ben de bununla ilgili görüşmeleri hem Nahçıvan'da yaptım hem İran'da yaptım hem Türkiye'de İğdir'da sınırdan yaptım. Dolayısıyla yeniden işte ikili anlaşmalara gidiliyor, ikili kapıya gidiliyor. Bu süre zarfında Nahçıvan'la olan gümrük kapımız yenilenmedi. Sebep olarak da bu üçlü kapı beklenildi. Şu anda Nahçıvan'la olan gümrük kapımız âdeta çalışmaz vaziyettedir, bina olarak son derece yetersizdir, bizim oradaki insanlarımız çok ciddi sıkıntı çekmektedir, çok ciddi personel eksikliği vardır. Dolayısıyla üçlü kapı yapılmayacağına göre Gümrük Bakanlığımızın bir an önce İğdir'daki Nahçıvan kapısına el atması lazım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, özellikle Dilucu'yla ilgili bu üçlü model belli bir süre tabii ki bizi biraz duraksattı. Biz şimdi Dilucu'ndaki

mevcut olan binalara tadilat yapmak, masraf yapmak istemiyoruz ama şu aşamada Dilucu'yla ilgili projemiz hazır, hazırlanmış vaziyette. Orada tabii ki bu tür kapılarla ilgili ufak tefek mülkiyet problemleri bazen çıkıyor, bazen o biraz kısa bir zaman bizi oyalayabiliyor. En öncelikli, şu anda yapacağımız kapılardan birisi Dilucu. Orayla ilgili tespitlerimizi yaptık, Avan projesini de hazırladık. İnşallah kısa zamanda ilk temel atacağımız yerlerden birisi olacak Dilucu.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun efendim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) - Sayın Başkan, gördüğüm kadarıyla gerek Dışişleri Bakanlığımız gerekse Gümrük ve Ticaret Bakanlığımız hem teknik açıdan hem de bürokratik açıdan üzerlerine düşen görevleri gayet iyi bir şekilde yapıyorlar, öyle anlaşıyor. Bu tespiti yaptıktan sonra da siyasi kararlarla kardeş olduğumuz ülkelere ambargo uygulayarak açtığımız kapıların çalışmaz hâle gelmesini de üzüntüyle izliyorum. Gerek İran'daki ilişkilerin gerek Suriye'deki gerek diğer komşularımızdaki ilişkilerimizin bu kadar çalışmaya rağmen fiilen neredeyse kadük hâle gelmesini de üzüntüyle izliyorum. Sadece bunu paylaşmak istedim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Başka söz almak isteyen?

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini onaylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE İRAN İSLAM CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA TÜRKİYE-İRAN HUDUDUNDA YENİ KARA HUDUT KAPILARININ AÇILMASINA DAİR MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 16/9/2010 tarihinde İstanbul'da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptı”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 2'nci maddesini okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 3'üncü maddesini okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çok teşekkür ediyorum.

Gündemin son maddesine geçiyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Kapıköy ve Razi Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

(1/287) esas numaralı Tasarı'nın dağıtımı 1 Ekim 2011 tarihinde yapılmıştı. Tasarı, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne 24'üncü Yasama Döneminde sunulmuş, mutabakat zaptı 14 Şubat 2011 tarihinde imzalanmıştır. Mutabakat zaptı adından da anlaşıldığı gibi Kapıköy-Razi Kara Hudut Kapısı'yla ilgilidir.

Sözü tekrar Dışişleri Bakanlığı temsilcisine veriyorum.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sizin de az önce ifade buyurduğunuz gibi bu mutabakat zaptı aynı ülkeyle Esendere-Sero Sınır Kapısı'nın ortak kullanımıyla ilgili olarak imzalanan mutabakat zaptıyla benzerlik arz etmektedir.

BAŞKAN – Kapıköy, Razi değil mi?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Pardon, Kapıköy, Razi. Esendere-Sero hudut kapısının yanı sıra bu hudut kapısının da ortak kullanım kapsamında değerlendirilmesi hususunda mutabakata varılmasını içeren bir zaptı içermektedir.

Takdirlerinize arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Temsilcimiz söz almak istiyor mu?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Efendim, son olarak şunu ifade etmek istiyorum: Kapıköy'le ilgili olarak biz şu anda buranın projelendirmesini yapmaya başladık. Aynı zamanda burası gümrük idaremizde bulunuyor. Trenler için de teknik donanımı yüksek teknoloji cihazları da koymaya başlıyoruz bir Avrupa Birliği projesi dâhilinde de. İnşallah burası da Kapıköy-Razi ortak kapı olarak Esendere'yle beraber güzel bir örnek olacak diye umut ediyorum. Özellikle Van güzergâhı açısından Kapıköy Sınır Kapısı'nın daha da gelişeceğini umut ediyoruz. İran tarafında yolla ilgili ufak tefek sıkıntılar vardı. İnşallah onlar da kısa zamanda çözüldükten sonra ortak kapı modeli için güzel bir örnek olacağını ümit ediyoruz.

Hepinize teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bu sefer, müsaade ederseniz, Sayın Milletvekilimize söz vereyim, sonra size söz vereceğim.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) - Öncelikle bu Razi' de, bildiğim kadarıyla demiryolu geçişi var, bunun dışında kara yolu geçişi oluşacak. Şimdi, Bazargan Sınır Kapısı'ndaki yoğunluk biliyorsunuz çoğunlukla Türk Cumhuriyetlerine giden tırlarımız, Bazargan üzerinden geçip İran transiti geçiyor ve Türkmenistan. Dolayısıyla bu kapıların açılıyor olması hem bizim üzerimizden, Avrupa'dan bu ülkelere yapılan taşımalar açısından, hem de bizim lojistik sektörümüzün gelişmesi açısından önem arz ediyor. Bu noktada, Hükûmetimiz gerçekten önemli adımlar atıyor. Çünkü biz bir yapı olarak da, coğrafi yapı olarak da lojistik köprüsü şeklindeyiz. Gümrüklerin, gümrük işlemlerinin hızlandırılması açısından da hem nakliyeciler firmaların, lojistik firmalarının en azından inanıyorum ki bu kapıların açılması nedeniyle bir veya iki gün kazanacaklarına işaret etmektedir. Çünkü bu da biliyorsunuz rekabet açısından da Avrupa'dan yapılan taşımalarda veya ülkemizden oraya yapılan taşımalarda bizim rekabet etmemiz açısından da önemli bir unsur, bu noktada teşekkür ediyorum.

Peki, İran tarafının yoluyla ilgili bir problem olduğunu söylediniz, herhâlde Razi tarafında doğru mu?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – İran tarafında, tabii, bize göre biraz daha dağlık gibi alan var. Tabii, onlar kısa zamanda orası asfaltlandı. Bir kısmını yaptılar ama tam daha istenen sonuca ulaşamadı henüz. O yol da tam bitirildiği takdirde özellikle diğer tır araçları için çok daha iyi bir konuma geleceğini umut ediyoruz. Kapıyla ilgili çalışma olumlu yönde ilerliyor. O kapının hem tren açısından hem tır güzergâhı açısından kullanılmasında faydalı olacak, çünkü alternatifleri meydana getirmemiz gerekir. Özellikle Van Gölü üzerinden olacak ulaşımı Ulaştırma Bakanlığımızın yol güzergâhı olarak orayı kullanması açısından da faydalı görüyoruz. İnşallah, orayı da kısa zamanda, kapının temelini atar atmaz, zaten en fazla biz bu tür küçük kapıları bir yıla kalmadan bitiriyoruz, yani yedi sekiz ayda bitiriyoruz; önemli olan bunun altyapısını oluşturmamız.

BAŞKAN – Sayın Milletvekilim, siz söz istemiştiniz, buyurun.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Teşekkür ederim.

Şimdi, tabii, Sayın Bak dedi ki: “Hükûmetimiz bu tür gümrük kapılarını açarak ihracatımıza önemli katkılarda bulunuyor.” Doğrudur, ancak kapıyı açmak yetmiyor, kapıyı işletmek ve kapının ötesine hâkim olmak da gerekiyor. Bizim nakliyecilerimizin ben sorunlarını yakından biliyorum. İran zaman zaman 800 dolar, 1.600 dolar keyfî şekilde nakliyecilerimizden para alıyor, Nahçıvan keyfî şekilde para alıyor. Sadece kapıyı açmak yetmiyor, kapıya sahip çıkmak da önemli, nakliyecimize sahip çıkmak da önemli. Hükûmetimiz, inşallah sadece kapı açmaz, kapımıza ve nakliyecimize sahip de çıkar diye ümit ediyorum.

İzin verirsiniz bir hususu ifade edeyim. Şimdi, elimizde yüz altmış altı tane yenilenmesi gereken kanun tasarısı var. Azerbaycan basınına baktığımızda Anka kaynaklı bir haber var. Ermenistan'la protokollerin de bunun içerisinde olduğu ifade ediliyor.

BAŞKAN – Komisyonumuza geldi tekrar.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Bizim yani Türkiye'yle ilgili eğer böyle bir şey yoksa olumsuz bir fikrin oluşmasına sebep oluyor. Bilmiyorum böyle bir şey geldi mi Komisyonumuza.

BAŞKAN – Komisyonumuza hepsi geri çekildi. Geri çekilenler arasında bu bahsettiğiniz protokoller de Komisyonumuzun gündeminde.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Yani yeniden gündemimize geldi, haber asılsız değil. Burada ben göremedim de.

BAŞKAN – Haberi bilmiyorum ama ben size Başkan olarak bilgi vereyim.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Bu yüz altmış altı şeyin içerisinde göremedim, eğer gözümünden kaçmadıysa.

BAŞKAN – Var.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Kaçınıcı madde?

BAŞKAN – 59'uncu sıradaymış.

Başka söz...

Buyurun, Sayın Milletvekilim.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) - Tabii, Sayın Vekilim İğdır'daki nakliyecilerle çok sohbet etmiş. Biz de daha önce ticaret odasında, Ulaştırma Komisyonunda, lojistik hizmetlerde medis üyeliği yaptığımız için, UND ve UTİKAD'da görev aldığımız için bu konularda da Hükûmetimizin ortaya koyduğu performans belli, Avrupa'nın en büyük taşıyıcısıyız biliyorsunuz, Orta Doğu'ya yapılan büyük taşımalarda da biz varız. İran'la aramızdaki sorun, akaryakıt fiyat farkından kaynaklanan bir konu. Bu, her seferinde de gündeme getiriliyor ve belli bir mesafe kat edildi, daha fazlaydı. Sizin dediğiniz gibi 800 dolarlar değil de geçiş sürecindeki kilometreye bağlı olarak bazı şeyler değişiyor. Ama bu kapılar açıldıkça, mesela özellikle Mersin taşımalarındaki veya İskenderun taşımalarındaki arkadaşlarımız daha fazla yakıt kullanmayacaklar, çünkü o yukarıya çıkana kadar bekledikleri süre içerisinde de bir gün, iki gün zaman kazanacaklar; bu da nakliyecimiz açısından olumludur diye düşünüyorum ama sizin de ortaya koyduğunuz İğdır'la ilgili şeyler de...

BAŞKAN – Böyle konuyu bilen milletvekillerimizin Komisyon üyesi olması çok renklendiriyor, ben de çok mutlu oluyorum tabii.

Başka söz alacak var mı?

Buyurun.

RIFAT SAİT (İzmir) – Sayın Başkanım, Müsteşar Yardımcımıza bilgi almak açısından bir soru sormak istiyorum.

Tüm gümrük kapıları dâhil olmak üzere ama özellikle de İran, çünkü fazla akaryakıt taşımamasının yapıldığı yer, bu tehlikeli madde taşımasıyla ilgili ADR'ye Türkiye daha imza atmadı ama bunun yerine SRC-5 ve SRC'nin diğer denetimleri konusunda bir gelişme var mı? SRC'yle ilgili denetim yapılıyor mu?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Efendim, bildiğiniz üzere özellikle tehlikeli maddelerle ilgili olarak standart özellikle tehlikeli maddeler olsun, nükleer maddeler olsun, yanıcı ve patlayıcı maddelerle ilgili o kapsamda denetimlerimiz devam ediyor. Özellikle İran kapısındaki denetimlerde teknik olarak X-Ray cihazlarını özellikle o kapıya koymaya başladık. Araçların büyük bir kısmı, diğer kapılarımıza oranla çok büyük bir kısmı taranır vaziyette. O konuda elimizden geldiğince hassas olmaya gayret ediyoruz, denetimleri sıklaştırmaya başladık.

Daha önce, demin de Sayın Vekilimizin ifade ettiği personel sıkıntısıyla bağlantılı sıkıntılarımız vardı. Son kanun hükmündeki kararnameyle, bildiğiniz üzere Gümrük Müsteşarlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı oldu. Sanayi Bakanlığından dört tane genel müdürlükle beraber yeni bir bakanlık oluşturuldu ve bu kapsamda 5 bin ek kadro alındı. Bu personelden bir kısmı da başladılar, 1.200'e yakın personel başladı. Önümüzdeki sonbahar inşallah yine başlayacak. Özellikle uzun yıllardır personel sıkıntısı çekiyorduk. Bunu da büyük ölçüde bertaraf ettiğimiz takdirde, çok daha olumlu neticeler almaya başlayacağız. Çünkü o bölgede özellikle güvenlik ve asayiş problemleri de söz konusu oluyor personelimiz açısından; saldırılar söz konusu, yıldırımlar, darp olayları, bu tür şeyler de söz konusu. Biz o konuda da diğer bölgelerden özellikle İran kapılarına ekstradan geçici görevle yeni personel takviyesi yaptık, diğerleri göreve başlayıncaya kadar. Söz konusu olan İran'la ilgili sınır kapılarındaki denetimler daha hassas bir şekilde devam ediyor. Çünkü Birleşmiş Milletler yaptırımları çerçevesinde daha hassas olmamızı gerektiren hususlar söz konusu.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Başka söz alacak milletvekilimiz yok.

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1'inci maddesini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE İRAN İSLAM CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA KAPIKÖY VE RAZİ KARA HUDUT KAPILARININ ORTAK KULLANIMINA İLİŞKİN MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 14 Şubat 2011 tarihinde Tahran’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapıköy ve Razi Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına İlişkin Mutabakat Zaptı”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Sayın üyelerimiz sizler tarafından gündeme getirilecek ilave bir husus yoksa Dışişleri Komisyonunun İkinci Yasama Yılı Birinci Toplantısını kapatmak istiyorum.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Atıcı.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkanım, bir konuyu dikkatinize arz etmek istiyorum. Bize gönderilen evraklarda çok ciddi kâğıt tasarrufu yapılabileceğini saptadım. Örneğin 6’ncı gündem maddesine konu olan evrak ile 10’uncu gündem maddesine konu olan evraklar içerisinde, bütün o kanunların sıralandığı bölüm aynı; diğerlerinde de ciddi tekrarlar var. Çok küçük bir hesaplama sadece milletvekillerine gönderilenler içerisinde 312 tane evrakın fazla olduğunu, tasarruf edilebileceğini saptadım. Hem onu yapalım izniniz olursa hem de Komisyonunda daha uygun bir zamanda konuşalım bu kâğıt şeylerini tamamen kaldıracak yollarımız var mıdır, yani buraya herkes bilgisayar getirebilir veya sadece gerekçeler çoğaltılabilir ama diğer şeyler bilgisayarla İnternet aracılığıyla gönderilebilir. Buna dikkat edebilirsek ülkemiz için iyi olur diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın milletvekilim, aynı şeyleri ben de düşündüm. Uygun bulursanız böyle gündemi olmayan bir şekilde bir araya gelip, bu Komisyonun daha iyi nasıl çalışabileceğini de konuşalım. Sizlerin önerilerinizi her zaman dinlemeye hazırım. Böyle bir aylık veya üç haftalık bir süre içinde düşüncelerinizi toparlayıp o günkü toplantımıza getirebilerseniz memnuniyetle... Önemli olan daha iyiyi bulmaktır. Çok teşekkür ediyorum katkınız için.

Ayrıca, gerçekten Sayın Atıcı’nın ifade ettiği hususlara ben de katılıyorum.

Bugün bize bilgi veren, sorulara cevap veren bürokratlarımızı, kurum temsilcilerini kutluyorum; iyi hazırlanarak gelmişler, üst düzey katılımınız için ve bütün arkadaşlarınızla bizlere verdiğiniz bilgiler için çok teşekkür ediyorum.

Komisyon üyelerimizi de kutluyorum. Bence çok canlı ve renkli bir toplantı oldu. Bu toplantıların bu şekilde olması gelecek toplantıların da bence aynı şekilde olmasının teminatıdır. Çok teşekkür ediyorum, iyi akşamlar diliyorum ve toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.07